

A. M. N. MUZEUM
KIRALYOSZTÁLY

1942 augusztus 19 szerda

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 185. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

KEMÉNY HARCOK TRÓPUSI HŐSÉGBEN A KAUKÁZUSI HEGYEKBE

Visszavert szovjet támadások Rzevnél és Vjazmánál — Sztalin Churchilltől nyugateurópai második arcvonal létesítését követelte a szovjet válságos helyzete miatt — A Salamon szigeteken elkeseredett harcok folynak japánok és a partraszállt amerikai tengerészek között

Öt brazíliai hajó, közöttük egy csapatszállító torpedóalát következtében elsüllyedt

Miközben a német és szövetséges csapatok támadása — mint a tegnapi hadijelentés közli — a Kaukázus vidékén eredményesen tovább folyik, addig az ellentáborban még egyre a „második arcvonal” létesítésére vonatkozó tervekről van szó.

A második arcvonal létesítését eddig nyilvánvalóan a legújabb hadiesemények buktatták meg. Ezt valószínűsíti az a Bagdadba érkezett jelentés, mely szerint Rommel tábornagy egyiptomi előretörése keresztelte az angol-amerikai hadvezetőség ama tervét, amely szerint szeptemberben a Kézelt-Keleten akarták felállítani a második arcvonalat százezer amerikai katonával, két páncélos hadosztállyal és ötszáz vadász- és bombavetőgéppel. Az egyiptomi események következtében az angol-amerikai parancsnokság kénytelen volt a középkeleti csapatokat máshelyre bevetni, ettől függetlenül azonban a német és szövetséges csapatok kaukázusi előretörése szükségessé tette azt is, hogy az olajmezők védelme érdekében csapatokat küldjenek a Kaspi-tó keleti partjára. Ezek az események természetesen egyelőre lehetetlennek tűnik a szövetségesek offenzív terveinek megvalósítását és a jelek szerint belátható időn belül szövetséges támadásra nem is kerülhet sor.

A MOSZKVAI TALÁLKOZÓ

A nap fő témája. Mint a Német Távirati Iroda közli, a brit hírszolgálat Churchill moszkvai látogatásával kapcsolatban kijelentette, hogy az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió között 1942 júniusában megtartott tárgyalásokat eljegyzésnek lehet tekinteni. Churchill moszkvai tárgyalásait azonban esküvőnek kell tekinteni, mivel a szövetségesek körében az a vélemény uralkodik, hogy ebből a házasságból sok útdíj fog származni.

A moszkvai tárgyalások során szovjet részről főleg arra a veszélyre mutatnak rá, amely a Szovjet-Uniót a Kaukázusban és a Volga vidékén fenyegeti. A veszély leküzdésének a szovjet megbízottak egy nyugateurópai második arcvonal létesítését követelték éspedig még erre az évre, mivel — mint azt szovjet részről hangsúlyozták — 1943-ban már sokkal kisebb lennének egy második arcvonal létesítésének az esélyei.

Churchill moszkvai útjával kapcsolatban Gayda a „Giornale d'Italia”-ban azt írja, hogy az angol miniszterelnöknek az útja megerősíti, hogy azok a nehézségek amelyekkel most

Anglia küzd, érezhetően megüvekedtek. Gayda emlékeztet arra, hogy Churchill mindig akkor utazik, amikor Nagy-Britannia életbevágó védelméről van szó. Churchill és Roosevelt a szovjet ellenállás válsága által fenyegetettnek érzik magukat, ők fenntartás nélkül számítottak a szovjet ellenállásra és a német haderő kimerülésére. Számításuk ezáltal is hamisak voltak. Churchill azt várja, hogy a szovjet ellenállásának válságát mindenáron megakadályozzák. Ez az ellenállás ugyanis szükséges a közel-és távolkeleti angolszász katonai rendszer biztonságához. Gayda a továbbiakban arra a következtetésre jut, hogy nem valószínű, hogy Churchill és Sztalin találkozása valami enyhülést is hoz majd a szovjet ellenállás válságába.

Londonból érkezett értesülések szerint Moszkvában még ez évben megvalósítandó második arcvonal sürgőségének a kérdését is megvitatták. „A második arcvonalnak — úgy mond — nem szabad se túlkorán, se túlkésőn létrejönni.”

Az egyik ismert angol katonai szakértő a németek előnyomulásával kapcsolatban megállapítja, hogy a Szovjet-Unió összeomlásával kell számolni. Ez az összeomlás még az idén bekövetkezhet, tehát akkor, amikor Anglia és az Egyesült Államok még nem tudják kifejteni katonai erejüket.

Érdekes megemlíteni, hogy lisszaboni NST-jelentés szerint Churchill Sztalin kívánságára utazott Moszkvába.

„DRÁMAI SZIVÉLYESSÉG ÉS SZÁMOS ELHATÁROZÁS”

Mint a Német Távirati Iroda jelenti, a brit hírszolgálat közlése szerint Churchill miniszterelnök és Harriman, Roosevelt megbízottja hétfőn reggel elhagyták Moszkvát. Churchill nem volt hajlandó újságírók előtt nyilatkozni.

Az „Associated Press” a moszkvai összejövetelt „dráma”-nak minősíti és megállapítja, hogy Moszkvában a tárgyalásokról csak Churchill elutazása után adtak ki jelentést. A jelentés nem nevezi meg azokat a „fontos határozatokat”, amelyeket a megbeszéléseken hoztak, hanem csak a tárgyalásokon megnyilvánuló „szivélyességet és őszinteséget” hangsúlyozza.

A brit hírszolgálati iroda Moszkvából kelteztet közleményt adott ki. Eszerint a tárgyalásokon „számos elhatározás” jött létre a hadviselését illetően Németország és szövetségesei ellen Európában. Mindkét kormány elhatározta, hogy tovább folytatja a há-

borút németország teljes megsemmisítéséig. A közlemény a továbbiakban hangsúlyozza „a szoros barátságot a bolsevisták, Nagy-Britannia és az Egyesült Államok között, valamint teljes egyetértésüket”.

VÁLTOZÁS A KÖZÉPKELETI ANGOL FŐPARANCSNOKSÁGBAN

Az angol hírszolgálat jelentés szerint Alexander tábornokot Auchinleck helyébe a Közép-Kelet főparancsnokává, Montgomery altábornagyot pedig Ritchie altábornagy utódjává, a 8-ik hadsereg főparancsnokává kinevezték. Lunbden vezérőrnagyot a 30-ik hadtest parancsnokává nevezték ki. W. H. E. Gott altábornagy utódjaként.

A KELETI HADIHELYZET

Német katonai körökben rámutatnak arra, hogy a kaukázusi helyzet az állandó trópusi hőség és a bolsevista utóvédeknek még mindig makacs ellenállása jellemzi. A harcok jelenleg a hegység előterében és részben már a hegység között folynak. A szovjet állandóan azon fáradozik, hogy a Kaukázus északi részéből visszazömlő csapatait a tengeren keresztül biztonságos helyre szállítsa. Kísérleteit azonban a német légi haderő állandóan és igen hatásosan zavarja. Rzevn környékén folyó védekező esata során napenként elkeseredett harcokra került sor és a szovjet rengeteg vért és anyagot vesztett.

Berni NST-jelentés szerint német katonai helyről közlik, hogy az elmúlt 24 órában a Kaukázusban és a Tamandzsigtől déli részén a szovjet csapatok ellenállása némileg erősödött. A Kuban alsó folyásától délre az elmúlt 24 órában heves esaták dúllak a szovjet védelmi vonalak ellen. A német és szövetséges csapatoknak a harcok során sikerült több szovjet támaszpontot elfoglalni és a bekerített szovjet csapatokat megsemmisíteni. A közép-kaukázusi térségben a német és szövetséges csapatok újabb térbővítést értek el. Ezen az arcvonalszakaszon minden egyes fontos pozícióért kemény esatákat kellett vívni. Az elistai arcvonalszakaszon a német csapatok megtörték az ellenállást, a jerguni katonai körül és a kötelek és Kalmik steppében tovább előnyomulva több helységet elfoglaltak. A Don keleti partján elterülő területet a német csapatok immár teljesen megszüntették az ellenségtől. Német katonai szakértők ezzel kapcsolatban kiemelik, hogy a szovjet haderő különösen a

Don-kanyarulat nyugati partján elterülő magaslatokat erősítette meg.

MEGERŐSÍTIK

SZÍRIA ÉS IRAK ÉSZAKI HATÁRAIT

A kaukázusi német offenzíva eredményei következtében Bagdadban nemrégén megbeszélésre ült össze Winant tábornok, a X. brit hadsereg és Wilson tábornok, a IX. brit hadsereg főparancsnoka. A megbeszélésen megtárgyalták azokat a katonai intézkedéseket, amelyek a legutóbbi események következtében elengedhetetlenül szükségesek Észak-Szíria és Észak-Irak határai mentén.

A teheráni rádió szerint az ottani szovjet nagykövét Moszkvába utazott. A teheráni szovjet nagykövét Moszkvában fog néhány napig tartózkodni és bizonyos ügyekről folytat megbeszélést.

A SZOVJET LEFOGLALTA A KASPI-TENGER HAJÓIT

Teheránból érkező jelentés szerint a szovjet hatóságok a Kaspi-tón található összes bakkákat és kisebb hajókat lefoglalták. Az irániak élénken tiltakoztak az önkényes intézkedés ellen. A tiltakozókat kivétel nélkül letartóztatták és Resbe szállították.

Irán legtöbb tartományában elrendelték a teljes légvédelmi elsötétítést. Bagdadban és Bazrában légvédelmi szervezettel létesítettek.

INDIÁBAN

tovább tartanak a véres zavargások. Eszerint a mohamedán liga végrehajtó bizottsága tudomásul vette azt a felhívást, hogy a bizottság a kongresszusal együtt alakítsen ideiglenes indiai kormányt.

A HAJÓTÉR KÉRDÉSE

döntő fontosságú a most folyó világháború idején. Hegyene, hiszen sok függ az utánpótlástól, annál is inkább, mert az angolszász szövetségeseket tengerek választják el egymástól.

Stirling amerikai tengeragy kijelentette, hogy a tengely tengeratijáról január óta 420 szállítóhajót süllyesztettek el az Atlanti-óceán nyugati részén. Hozzátette, hogy a háború rend-

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma, szerdán nincs hústalan nap. (6.) Csökkentették a kereskedői haszonkulcsot a gyapjuszövetek és kötött-szővött áruknál. (4.)

TÓKÉS FOTO

PÜSPÖKI FÉLŐTA

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

kívüli válságos szakaszához érkeztek a hajótörésveszteségek következtében, amelyeket az új építkezések nem tudnak pótolni. Minden áron biztosítani kell tengeri járatainkat — mondotta a tengernagy —, mert ha ezt nem tudjuk megtenni, akkor szövetségesünk veszteséget szenvednek. Sirling tengernagy pártolón nyilatkozott a nagy légi szállítóflotta létesítése mellett és befejezésül annak a véleményének adott kifejezést, hogy a hajó-

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus-vidéken a német és szövetséges csapatok támadása eredményesen továbbjöltek. A Fekete tengeri partvidék kikötőjében elsüllyesztettünk 12 parti járművel, egy nagy teherhajót, valamint megrongáltunk 8 löszerszállítócsónakot.

A nagy Don-köngök északkeleti nyuláingában augusztus 15-től 17-ig lezajlott támadó harcokban az eddigi megülapítás szerint 12.800 foglyot ejtettünk, 47 páncélos harckocsit és 252 löveget zsákmányoltunk, illetve megrongáltunk. A harcok megtisztítása tovább folyik.

Vjazomatól keletre több ellenséges támadást részben ellenlélekkel elutasítottunk. Rzev térségében az ellenség különböző pontokon továbbra is erőnyalagos és páncélos kötelékekkel tá-

Nyugati légi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli: Az ellenség nyugati- és észak-német, valamint megszállott terület feletti nappali zavaró repülései során légi harcokban öt gépet veszített. A keddi éjjel virradó éjszaka a brit légi erő a nyugatnémet vidéket támadta. Osnabrück város lakónegyedeiben anyagi és építétkárok keletkeztek. A polgári lakosság veszteségei voltak. Három áradó bombázót lelőttünk.

Nyugati tengeri harcok

A német véderő főparancsnoksága közli: A német tengeralattjárók a legutóbbi 24 óra alatt karavánok elleni támadások és egyéni portyázások során az Atlanti-óceánon, az Északi tengeren és a Földközi tengeren tizenegy hajót elsüllyesztettek el, összesen 72.000 tonna ártalommal. Ezenkívül elsüllyesztettek még egy 12.000 tonnás segédcirkálót és

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Légi riadó volt Rómában

Az olasz főhadiszállás 813. számú közleménye:

Az egyiptomi arevonalon az ellenség heves tűzvérségi tüzet a mi tűzvérségünk hatásosan viszonozta. Az ellenséges páncélosok néhány vállalkozását azonnal visszavertük.

Marsa Matruh fölött éjszakai légi támadás során az ellenségnek a vállalkozásban résztvevő három bombavetője közül a helyőrség légvédelme két bombavetőt lelőtt. Német vadászpilóták két Curtiss-gépet, a szárazföldi légvédelmi ütegek pedig egy har-

tékérdés megoldhatatlan marad mindaddig, míg nem sikerül a tengeralattjárók elleni küzdelem hatékonyabb eszközeit megtalálni.

Német részről azt közlik, hogy az augusztus hónapban elsüllyesztett ellenséges hajók száma 74-re emelkedett és a 74 hajó ürtartalma kerekén 560.000 tonnát tesz ki. A német tengeralattjárók az utóbbi időben egyre nagyobb sikereket érnek el, bár az ellenség állandóan azt hangoztatja, hogy a tengeralattjáró-elhárítás egyre tökéletesebb lesz. A szövetségesek ellátási hajózásának veszteséget nagymértékben növelik a tengeralattjáróvesztés következtében a világ összes tengerin előállított szállítási zavarok. Német fogásgha került kereskedelmi tengerészkapitányok vallomásából kiderül, hogy a tengeralattjáróvesztés miatt időnként még a meglévő hajótörés is hónapokon át kihasználatlanul marad.

modott. Az ellenség valamenynyi támadását visszautasítottuk.

Július 30-ika óta kemény elhárító harcokban a légi haderő kötelékeivel példás együttműködésben összesen 1068 páncélosot semmisítettünk meg. Az északi szakaszon is meghínsultak az ellenség helyi jellegű támadásai. A finn légi haderő légi harcokban 11 ellenséges gépet lőtt le.

Magyar légisikerek Voronyezsnél

Berlin, aug. 18. A Német Távirati Iroda értesülése szerint Voronyezs térségében hétfőn a hatáson német bomba támadások ismételt célpontjai a boisevista tábor és tűzvérségi állások, valamint csapat- és páncélos készleneti állások voltak. Ezekben a támadásokban magyar és olasz vadászpilóták és harcúrepülőzredek vettek részt. (MTI)

A német légi erő éjjel-nappal bombázta robbanó- és gyújtóbombáival az angol déli partvidéket, valamint a sziget délnyugati részének hadifortosságai berendezéseit. Tűzek és rombolások keletkeztek. (MTI)

A Német TI értesülése szerint angol bombázók a kedde virradó éjszaka támadták a Rajna vidék jobb partját. Főleg az Osnabrück város lakónegyedeire ledobott bombák okoztak tüzet. (MTI)

két eszapotokkal megrakott vontatóhajót. (MTI)

A II angolzás kereskedelmi hajó és egy segédcirkáló elsüllyesztésével kapcsolatban a német véderő főparancsnoksága rámutat arra, hogy a német haditengerészet a háború kitörésétől aug. 18-ig 20 és fél millió tonnányi hajóteret semmisített meg. (MTI)

madik Curtiss-gépet lőtték le.

A tengeri repülőgépei támadásokat intéztek Málta légi és tengerészeti támaszpontjai ellen. Egy súlyosan megrongált teherhajón, amelyet vontatókötélre akartak venni, újabb telitalálatokat értünk el.

Rómában hétfőn délután kevéssel 5 óra után légi riadó rendeltek el, mert egy ismeretlen nemzeti repülőgép tűnt fel a légvédelem hatósugarán belül. A vadászpilóták, amelyek nyomban levegőbe emelkedtek, meg-

állapították, hogy egy francia repülő gépről van szó.

Az Atlanti-óceánon egyik búvárszadunk, amelynek parancsnoka Giovanni Bruno fregattkapitány, torpedó-lövessel eltalálta és elsüllyesztette az angol lobogó alatt haladó „Medon”

Öt braziliai hajó elsüllyedt

Rio de Janeiro, augusztus 18. (OFI) Hivatalosan jelentik: Torpedó-lövések következtében öt brazil hajó elsüllyedt. Ezek közül az egyik csapatot szállított. (MTI)

Buenos-Aires, augusztus 18. (Stefani.) Montevideoból jelentik, hogy az ottani brazil nagykövetség megcáfolta azt az észak-amerikai forrásból származó hírt, mely szerint egy tengeri tengeralattjáró megtorpedozott egy brazil hajót. A Washingtonból terjesztett hír még arról is beszám-

olt, hogy 700 ember vesztette életét a hajótörés következtében és a montevideói brazil nagykövetség szóvivője a megtorpedozást bejelentve, azt mondta, ez a támadás alkalmas arra, hogy Brazília hadat üzenjen a tengeri hatalmaknak. (MTI)

Amsterdam, augusztus 18. (Német TI.) A brit hírszolgálat visszavonta azt a jelentését, amely szerint diplomatahajók kedden kifutottak a riedejaneiroi kikötőből. (MTI)

Japán-angolszász háború

Szofia, augusztus 18. (Német TI.) A Salamon szigetek két szigetén még elkéseregett harcok folynak, melyek során a partraszállt amerikai tengerészlövészek súlyos veszteségeket szenvednek. A japán haditengerészet légi hadereje a szigetek körül fekvő tengerészleteket megtisztítja az ellenséges hajóktól és megakadályozza, hogy az amerikai szállítóhajók utánpótlást juttassanak el a partralett csapatokhoz. (MTI)

Vichy, augusztus 18. (OFI) Washingtonból jelentik: Az amerikai tengerészeti miniszterium jelentést adott ki a Salamon szigetek mellett lezajlott hadműveletekről. A tengeri erők között eszupán egy ütközet volt, mégpedig augusztus 9-re virradó éj-

szaka. Ebben mindkét fél veszteségeket szenvedett. A jelentés szerint nem lehet pontosan megállapítani a japánok veszteségeit, viszont nem közölhetnek semmi részleteset az amerikai tengeri erők veszteségeiről, mivel az adatok értékes útbiztosítások lehetnének az ellenség javára. (MTI)

Vichy, augusztus 18. (OFI) Melbourne híradás szerint 24 japán bombázó támadást intézett Moresby repülőtere ellen. A bombázás károkat okozott és néhány ember életét vesztette. Ez a vállalkozás — mondja az ausztráliai főhadiszállás hivatalos közleménye — arra vall, hogy a Salamon szigetek folyó hadműveletek nem költik le a japán légi erő erejét. (MTI)

Indiai események

Bangkok, aug. 18. (NTI) A szabad indiai rádió újabb részleteket közöl Gandhi magánitkárának hirtelen haláláról. A rádióleadó megbízható forrásból úgy értesül, hogy Desai az angolok mérgezték meg.

A rádió jelentése szerint Benghali tartomány egyik helységében a fegyverzett tömeg megtámadott egy rendőrsztagot, amely éppen a kongresszusi vezetőkkel akarta letartóztatni. Az összecsúszás során három rendőr meghalt, a rendőrök több tagja pedig megsebesült. A rendőrök fegyvereik hátrahagyásával elmenekültek. (MTI)

Kumb Akonam uccán mintegy tízezer főnyi tömeg eltorlaszolta és közöpor zúdult az angol rendőrségre, amely azután belelőtt a tömegbe. Néhány rendőr a ködöbástól megsebesült. A halottak és sebesültek számát még nem tudják.

Bombayban és Kalkuttában újabb zavargások voltak. Az angol hírügynök-

ség szerint a rendőrség kénytelen volt fegyverét használni. A tüntetők közül több meghalt, illetőleg megsebesült Madrasban és Bangaloreban hasonló képen voltak tüntetések. E két helyen 27 katonát öltek, vagy sebesítettek meg.

Új-Delhiben a gyári munkások felépése következtében súlyosabbra fordult a helyzet. A brit rendőrök és katonák tüzetek a lakosságra. Ezzel egyidőben tekintélyes katonai erősítések érkeztek a városba és őrfjratokban cirkálnak a város utcáin.

Nagpurban két rendőrállomást támadták meg a tüntetők, akik közül néhányan löfegyvert használtak. A katonaság augusztus 12—15 között nyugvánhétszer használta fegyverét és huszonötösör lépett közbe. Harminc tüntető meghalt, 14 megsebesült. A rendőrség közelbélése következtében ketten meghaltak, nyolean pedig megsebesültek.

Bevonulási kedvezmény a mérnöki pályára készülőknek

A honvédelmi miniszter további intézkedésig megengedte, hogy a 24-ik életév általános bevonulási időpontjában megállapított korhatáron túl is adható szolgálati halasztás mindazoknak a kar paszományosoknak, akik a halasztás kérelmezésekor valamelyik hazai műegyetemen a mérnöki tanulmányokat már folytatják.

Ilyen szolgálathalasztásban azonban nem lehet részesíteni azt aki a mérnöki oklevelet előrelátólag nem szerzeht meg annak az évek október 1-éig, — amelyben 28-ik életévét betölti.

A Kúria ma tárgyalja az Imrédy-Halász sajtóper

A Kúria Török Gyéza elnökletével ma tárgyalja azt az érdekes sajtóper, melyet vitéz Imrédy Béla és Magyar Megújulás Pártja nemzeti szocialista páriszövetség indított dr. Halász Sándor, a 8 Órai Ujság felelős szerkesztője ellen.

Halász Sándor lapjában annakidejű éles kritikát gyakorolt Imrédynek a kormányzóhelyettesi törvényjavaslat tárgyalása során mondott parlament felszólalásáról és magtartásáról.

A törvényszék, amely első fokon tárgyalta ezt a sajtóperet Szemák elnökletével, májusban kéthónapi fogházbüntetésre ítélte rágalmozás címén Halász Sándort, megállapítva, hogy a széles körben lefolytatott bizonyítás sikertelen maradt.

Az ítélőtábla Oltrabay-tanácsa a törvényszék ítéletét megváltoztatta és megállapítva, hogy a valóság bizonyítása nagy részben sikerült, Halász Sándor büntetését 300 pengőre változtatta át.

A táblai ítélet ellen mindkét fél semmisségi panasszal fordult a Kúriához, amelynek döntését nagy érdeklődéssel várják politikai körökben.

Vígyszínház mozgó

Az új évad első magyar filmsikere! A szenvedélyek, a szerelem, a féltékenység filmje:

Jelmezbál

Szinyai Zoltán lebilincselő regénye. Fős.: SZÖRÉNYI ÉVA, AJTAY ANDOR, TURAY IDA, Greguss, Billesi. Bemutató ma!

Hungária filmszínház

MINDENKIT MEGHÓDÍTOTT a bemutatón a

Régi nyár

HONTHY HANNA és 12 sztár ragyogó vígjátéka! Előadások: d. u. 5. 7. 9-kor! Híradó!

A 2000 pengős férfi

az Apollóban

Bulla Elma, Simor Erzsé, Hajmássy Miklós, Juhász József, v. Bánky Róbert a főszerepekben.

Nagyarányú lopás történt a debreceni MÁV. teherárúpénztárban

A pénztáros valószínűleg elfelejtette bezárni a pánccsasztrényt és ebéd-szünet alatt ismeretlen tettes 15.000 pengőt elloptott

A debreceni rendőrségen feljelentés történt, hogy ismeretlen tettes a MÁV teherárúpénztár pánccsasztrényéből 14.800 pengőt elloptott.

A rendőrség megindította a lopás ügyében a nyomozást. Szabó Gyula rendőrtanácsos irányításával helyszíni vizsgálatot tartottak, melynek eredményeként megállapították, hogy a lopás déli 2 és 4 óra között történt. A pénztáros ekkor lávozott el és minden valószínűség szerint elfelejtette bezárni a pánccsasztrényt. A pénztár külső ajtajának kulcsát a szomszéd szobában a kulcsok részére fenntartott szegre akasztotta. Mikor ebédelte, jelté után visszatért a hivatalba, megdöbbenve észlelte, hogy a pánccsasztrény üres, onnan 14.800 pengő bank-

jegyekben eltűnt, a tolvaj mindössze két tekeres húszfilléres váltópénzt hagyott hátra.

A pénztáros kihallgatása alkalmával elmondta, hogy máskor is előfordult már, hogy elfelejtette bezárni a Wertheim-sztrényt, azonban soha lopás nem történt. A szomszédos szobákban teljesen megbízható emberek voltak, valószínűnek látszik, hogy valaki az épületbe beurranya leakasztotta egy őrzetlen pillanatban a kulcsot és így hatolt be a pénztárba.

A rendőrség erélyes nyomozást indított és az ügyben egész sereg kihallgatást eszközölt. Házkutatások során rendelték el és az eddigi vizsgálat eredménye alapján rövidesen kézrekerül a tettes.

A református iskolaszék ülésén megtörtént a jelölés a tanítói és tanítónői állásokra

A református egyház iskolaszéke Melnár Ferenc lelkipásztor elnöklésével tegnap délután az egyház kistanács-termében ülést tartott, amelyen megválasztották a jelölésüket a jövő héten tartandó tanítóné választással kapcsolatban. A presbiterium minden valószínűség szerint mintegy tíz nap múlva tárgyalja meg gyűlését, amelyen az új debreceni tanítókat választják meg.

Szabó Károly igazgató-tanító ismerelte a pályázók eddigi működését, képesítéseiket, tehát bizonyítványuk minőségét.

Az egyik férfitanítói állásra Bérés Antal vámospécsi, Nyári Lajos tetéleni és Loós Gyula hajdúszoboszlói tanító-

kat, a másik tanítói állásra Fekete Béla karaczi, Balogh Imre kocsodói és Tóth Béla törökszentmiklósi tanítókat jelölték.

Az egyik női tanítónői állásra Bod Margit eszékői tanítónőt, Tóth Erika debreceni helyettes tanítónőt, újságíró-jelöltet, Fűrész Szabó Emília debreceni helyettes tanítónőt, a másik női állásra Bódy Szeréna kékesi (szolnok-doboka-megyei), Giday Gabriella lónai (kolozsmegyei) és Sallay Marianna barkaszi helyettes tanítónőt jelölték.

A presbiteri tanítóné választó gyűlésen csak azokra lehet érvényes szavazat leadni, akiket az iskolaszék jelölt.

Milyen öltözködés véd meg az orosz tél kegyetlen hidege ellen?

Oroszországban szélsőséges kontinentális időjárás uralkodik. Legszokatlannabb és fenyegetőbb a tél. Hónapokon keresztül 30-40 fokos hideg, hatalmas hófúvásokkal. Azokra, akik az időjárásnak ezt a szélsőségesét nem ismerik, az orosz tél katasztrófális lehet.

Ha oroszokat látunk téli öltözetben, az a benyomásunk, hogy ruhájuk rozszaga szobott, a bunda esetenül nagy. Pedig a hideg elleni védekezésnek legbiztosabb módja a bő, laza öltözködés. A test felmelegíti a levegőt maga körül, az a meleg levegő megreked a ruha redőiben és védő meleg réteget létesít a test körül. Minél több ráncu a ruha, annál melegebb. Fokozza az, hogyha a nyílások körül, kézfejnél nyaknál, lábánál beszűkül, nem engedi, hogy a meleg levegő kihúzódjék a ruhából. Milyen legyen tehát az öltözködés? Vegyünk alólunk, ez legyen bő, likacsos, puha anyagból, kötve, vagy horgoiva, esetleg azán szövésű. A merov kemény vászon nem melegít. Elszorítva a testen sehol sem legyen, mert akkor a vérkeringést akadályozza, főleg tehát a kéz és lábfejnél ne legyen szoros, éppen csak a testhez simuljon. A felsőruha is legyen puha, ritka szövésű, ne szorítson sehol. Ha a nyak jó magasan gombolódik, a kabátujjak és a nadrágszárak csuklóknál, illetve bokánál beszűkülnek. Fejőkabátunk legmegfelelőbb a bunda, belől prémekkel, mert a szőrzet között megreked a levegő és melegíti a testet — A prém fölé legmegfelelőbb, ha szél- és esőálló vitorlavászon-réteg kerül. Ez nem engedi átfújni a szelet, a felmelegített levegő nem távozik el.

A fej védéséhez legalkalmasabb a szőrel bélelt bő sapka, vagy kucsma. Minél többet fedjen el a fejből, csak éppen a legszükségesebb rész maradjon szabadon, szem, fül, ornyílások, 1914-1918-ban sok hősapkát kötöttek, ezek azonban nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket, mert rosszul alkalmazták. Porózus, kötött, vagy horgolt gyapjúanyag szélben nem tartja a meleget, a szél átfúj rajta, az esőt beszívja. Az akkori típusu hősapka csak abban az esetben használható, ha külső szél- és vízhatlan réteggel borítjuk. Ne legyen ennek a sapkának a redője gyűrődéses, mert a hó megfekszik benne, megolvad, jéggé fagy és több kárt okoz mint amennyit használ. Sapkának legmegfelelőbb a jó, lehetőleg kívül-beül prémcs kucsma fűző, behúzva. Itt is

fontos hogy bő legyen, ne feszüljön, ne szorítsa a fejet.

A kesztyű bő legyen, egy, vagy két ujjas, prémekkel bélelt, kívül vízhatlan vászonnal fedve. A szűk kesztyű rosszabb, mint a meztelen kéz, mert elszorítja a hajszálereket a bőrben, a bőr le- hűl és hamar megfagy. A megfagyásnak az oka az, hogy az érző idegek ingerlékenysége a hideg következtében alászáll, így nemcsak a hideg, hanem a tapintó és fájdalomérzés is tompul, sőt egészen elvész, a szervezet tehát nem védekezik a lehűlés ellen, mert nem éri. Így fagyhat le kéz, láb, orr, fül.

Lábbelincet egyedül alkalmas a bő csizma, vagy bőrből, vagy még jobban a nemezsből való. Ugyanis a nemez még rosszabb hővezető. Fontos, hogy a csizma néhány számmal nagyobb legyen, mint a láb, ne tudjon feszülni sehol. A csizma és a láb között levő részt lazán ki kell tölteni puha ruhaneművel. Emlé- künkben van még az első világháború, melynek első telén igen sok katonának a lába fagyott el a szűk bakancs és fesszesre csavart lábszárvédő miatt.

Adjunk téli ruhát harcoló honvédek- nek.

Kinevezték az új török belügyminisztert

Ankara, aug. 18. Hivatalosan közlik, hogy az elhunyt Fakri Tüzer belügyminiszter utódjává Redzseh Pekert, Kültügyi kerület képviselőjét nevezték ki belügyminiszteré. Az új belügyminiszter a köztársasági párt főtitkára volt. Pekar régebben nemzetvédelmi, majd közmunkaügyi miniszter is volt. Kinevezését Inonü elnök jóváhagyta.

Romániában elkobozzák a gépjárművet, ha tulajdonosa kihágást követ el

Bukarest, aug. 18. A román hivatalos lapban miniszteri határozat jelent meg, amely szerint gépjárművel történt kihágás esetén a gépjárművet tulajdonosától elkobozzák, tekintet nélkül arra, hogy a jármű a kihágást elkövető személy tulajdonát képezi-e, vagy pedig csak használatban volt más személynél, aki a tulajdonos tudtával vagy anélkül követte el a kihágást.

A Kormányzó Ur vadászaton

Nagykánizsa, aug. 18. Magyarország főméltóságú kormányzója Keszthelyen volt, ahol a Festetics hercegi kastélyban szállt meg. A Kormányzó Ur részt-

vett a vörsi erdőben a cserkészetnél, majd a következő napon reggel elutazott. (MTI)

Bombamerénylet a bilbaói bazilika előtt

Hatvanhárom súlyosan megsebesült — Varela hadügyminiszter sértelem maradt

Madrid, aug. 13. A spanyol tradícionális templomi szentmiséje után vasárnap Bilbaoban súlyos bombamerénylet történt. A Dovengonga-bazilika előtt bomba robbant, amelynek következtében 63 személy súlyosan megsebe-

sült. A misén résztvevő Varela hadügyminiszter és Hurnmendi, a tradícionális- lók vezetője is, a bombarobbanás azonban egyiküket sem sebesítette meg. — (NST)

Rendelet a sportegyesületek átalakításáról

Csak olyan személy lehet sportegylet tagja, ki nem tekintendő zsidónak

A hivatalos lap augusztus 19-iki száma közli a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyet- értőleg kiadott rendeletét a társadalmi, sportegyesületek alapszabályainak átalakítása tárgyában.

A rendelet értelmében valamennyi sportegyletnek, illetőleg egyéb sportegyletnek sportszakosztályának a szabályait legkésőbb f. évi december hó 31-ig a kiadott rendelet rendelkezéseinek megfelelően át kell alakítani. Az olyan egyesület, amely ennek a rendelkezésnek nem tesz eleget, a kultusz- miniszter a belügyminiszterrel egyet- értve feloszlatja. A nem magyaros hangzású egyetemi címeket meg kell változtatni.

A sportegyletnek céljait az alap-

szabályokban úgy kell megállapítani, hogy azok a keresztény és nemzeti szel- lem követelményével összhangban áll- janak és a honvédelmi nevelés és helyes jellemnevelés célkitűzéseit érvényre juttassák.

A rendelet előírja, hogy a sportegye- sületnek csak olyan személy lehet a tagja, aki az 1911 XV. t.é. 9. paragra- fusa értelmében nem minősítendő zsidónak.

A rendelet hatálya nem terjed ki a motor és repülő sportegyletekre, a lövész és ügétverseny, valamint az agarászport céljából alakult egyesüle- tekre, a sportgámba és sporthorgász egyesületekre, végül a MEFSOK kötelé- kébe tartozó sportegyletekre. A ren- delet kihirdetése napján lép hatályba.

45 fejszeccsapással összevagdalta magát, átvágta gégejét, végül felakasztotta magát egy hajdúnánási asszony

Megdöbbenő módon elkövetett öngyilkosság ügyében indított vizsgálá- tot a debreceni ügyészség. Hajdúnána- son Kónya Antalné 29 éves fiatal ass- szonyt Pusztalánya 221. szám alatti lakására hivatkozó férje összevagdalt, véres testtel felakasztva találta. Az első percekben úgy látszott, hogy a fiatal asszonyt valaki a tanyában meg- lámadta férje távollétében, fejszével összevagdalta, majd hogy azt látszatot keltsse, mintha öngyilkosság történt volna, a holttestet felakasztotta. Az első telefonjelentés: a hajdúnánási csendőrség ilyen értelemben is küldte meg a debreceni ügyészségnek, ahol nyomban elrendelték a helyszíni vizs- gálatot.

Dr. Ökrös Sándor egyetemi magán- tanár és dr. Horváth Arthur törvény- széki orvosszakértők a boncolás során meglepő megállapítást tettek, mely új fordulatot adott az ügynek. Kiderült, hogy Kónya Antalné nem gyilkosság áldozata lett, hanem öngyilkosságot

követett el.

A szerencsétlen asszony gyógytha- laltan betegségben szenvedett, időn- ként rejteneles kínjai voltak és ezeket nem bírta tovább elviselni. Elkészere- désében fejszével vágta össze magát. 45 fejszeccsapást mért testére, különö- sen fejét roncsolták borzalmasan ösz- sze az ütések, melyek azonban nem végeztek azonnal a fiatal asszonnal, aki erre konyhakéssel átmetszette a torját, majd még volt annyi ereje, hogy egyik mellékhelyiség elvánszo- róján és ott az ablak keretfájára felakassza magát. A kötélet alatt, ahol felakasztva függött az életunt asszony, a patakzó vér valóságos löcsét alkot- tott.

Hajdúnánáson nagy részvét nyilvá- nult meg a megdöbbenő tragédia kapcsán. Kónya Antalnét férjén kívül két kis gyermeke gyászolja. A debre- ceni kir. ügyészség a vizsgálat lefoly- tatása után a temetési engedélyt meg- adta.

15 százalékos forgalmiadó Amerikában

Newyorkból jelentik, hogy az ame- rikai kormány a pénzügyi reformok tervét tanulmányozza. Tizenöt százalé- kos forgalmiadó bevezetését javasol- ták, amelynek hozama az államnak több, mint tízmilliárd évi bevételt je- lentene. Amerikai ipari és kereskedel- mi körökben a reformtervek élénk nyugtalanságot okoztak.

Véres asszonypárbaj a Csapókertben

Németi Sándorné 49 éves asszony. Kurucz u. 35. sz. alatti lakost tegnap a kora reggeli órákban a Csapókerti állo- másnál megtámadta egy feldult kül- sejtű asszony.

Az izgatott lelkiállapotban érkező nő szenvedélyes hangon rátámadt Németi- nére. Az egyre szenvedélyesebbé váló civakodás során borotvával ment Né- metinének a kétségbeesetten védekező asszonyt az arcán és kezén súlyosan megsebesítette. A szerencsétlen nő se- gélykiáltásaira az elsiótló szomszédok lékeztek meg a támadót. Németiné sú- lyos sebeit a mentők költözték be. Arc- án nyolcecentiméteres vágott sérülést szenvedett. A sebészeti klinikára szállí- tották, ahol ápolás alá vették.

Az eljárás megindult a véres merény- let okának és körülményeinek tisztázá- sára.

Szeged megfesteti gróf Teleki Pál arcképét

Szeged, aug. 18. A város közgyűlése már korábban elhatározta, hogy gróf Teleki Pál volt miniszterelnök, a vá- ros volt országgyűlési képviselője és diszpolgárának arcképét megfesteti. A festmény elkészítésével a város Burg- hardt Dezső festőművész bízta meg. Gróf Teleki Pál arcképét a közgyűlési teremben helyezik el.

Allodia Toris Béla meghalt

Kedden reggel rövid betegség után Debrecenben meghalt Allodia Toris Bé- la, a Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár R. T. debreceni és nyir- egyházi fiók igazgatója, kit sokan is- mertek és becsülték pénzintézeti körökben. Halálát feleségén, gyermekein és édesanyján kívül kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

Mielőtt kárpitos butorait beszerezné

rekláms megkiváló izással készített rekláma- mat. A legkényesebb igényeket is kielégíti. Anik kárpitos butorokot szakszerűen készí- tek. — Raktáron modern reklámok és fotólok, hencserok stb. beszerezhetők.

Szabó József

Károlyos mester. Arany órákkal kiegészítve. Szon. Anna u. 11-12. Városi bíróság. Telef. 34-07.

A Nyári Egyetem záróünnepélye

Vitéz dr. Nagy Iván miniszteri osztálytanácsos a magyar-japán testvériségről.

Ünnepélyes keretek között tartották meg kedden délelőtt az egyetem díszudvarán a Nyári Egyetem záróünnepélyét. Zászlók lengtek az egyetem épülete előtt, zöld növények ékesítették a lépcsőfeljáratot. Nagyszámú előkelő közönség gyűlt össze, melynek sorában ott voltak dr. Kovách Alajos államtitkár, Dobrovits Sándor miniszteri tanácsos, a főispán, a hadtest képviselői, a város, Hajdú megye vezetői, az egyetemi tanárok, a Nyári Egyetem hallgatói és még sokan mások.

A Városi Dalegylet Forrai István karnagy vezetésével nagyon szépen énekelte el a Himnuszt. Ezután dr. Erdős Károly hittudománykari dékán mondott ünnepi beszédet. Szólt arról, hogy bár a Nyári Egyetem intézménye megvalósítható valóság, mégis úgy tekint az, mint egy szépséges álom.

Ezután összefoglalta azt a sok hasznos ismeretet, melyet a nemzetiségi előadássorozat, a német nyelv és irodalmi továbbképző tanfolyam és a sajtótanfolyam hallgatásával nyertek a résztvevők. Ha mindezt most pillanatnyilag végig futjuk — úgy mond — látjuk a bátran kitűzött célt, a nemes eszményt, az örök magyar álmot meglevően kiábrándítást, amelynek elérésére magával ragadta hallgatóságát valamennyi előadó és amely eszmény után lelkesedve indulunk mindnyájan.

Ezután egyenként köszönetet mondott az előadók, mindazoknak, akik a Nyári Egyetem szép megrendezését elősegítették, majd beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Amikor a trianoni bilincsen 1938 november 2-án az első lénczem megpattant, Kormányzó Urunk Ófömlő-sága e szavakkal bocsátotta el az előtte felszólaló hatalmas embertábor: *»Térjetelek haza és áldomjátok még szebbet, mint amilyen álom most beteljesedett.* E fenkölt szavakra emlékeztetéssel a Nyári Egyetem minden résztvevőjétől azt kérem, hogy ami szépet, hasznos és jót itt — mint egy gyönyörű álomban — áldomját, láttak és hallottak, mindazt valósítsák meg a maguk körében hazánk és Európa érdekében az álomnál is szebben és boldogítóbban.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után vitéz dr. Nagy Iván miniszteri osztálytanácsos a kultuszminiszter képviseletében beszélt. Hangoztatta, az a tény, hogy Debrecenben a Nyári Egyetemet meg tudták rendezni Debrecen városának, a Tisza István Tudományegyetemnek, sőt a magyar népnek is legelőkelőbb kultúrtette. *Hogy ezt megvalósíthattuk, jökönt a Don mellett harcoló hős honvédeinknek köszönhetjük, akik azért küzdének, hogy mi itthon békésen és nyugodtan fejlődhesünk.* Köszönetet mondott az egyetem tanácsának, Debrecen közönségének, hogy ilyen vendégszeretettel fogadták mind a helyi magyar, mind a külföldi hallgatókat, köszönetet mondott az előadók és egyenként a tanfolyamok vezetőinek.

Azután azokról a kapcsolatokról beszélt, melyek bennünket a japánokhoz fűznek.

— A japánok felfogása szerint — mondta — a hit többet ér a tudásnál. A tudósok még nem állapították ugyan meg népeink rokonságát, de kétségtelen, hogy itt, a Duna-Tisza táján és sok tízezer kilométer messzeségben a Sárga tenger misztikus szigetvilágán is egyaránt él az a meggyőződés, hogy valamikor, sok-sok ezer évvel ezelőtt, valahol Ázsia titokzatos mélyén együtt éltek népeink őstörzsei. Nemzetünk között feltételezett rokoni kapcsolatot sem tisztázták még idáig, de az ottani Nagy Ázsia Társaság néprajzi térképén mi magyarok még ugyanazzal a színnel vagyunk feltüntetve, mint a többi turáni nép. Ez a térkép lényegesen mutatja egy japán diplomatának azt a keleti virágos nyelven megfogalmazott kifejezését: *»Magyarország az ázsiai lánca hegye Európa szívében.*

Nagy Iván ezután a japán-magyar történelmi és kulturális kapcsolatokról beszélt. Előadását viharos taps követte.

Dr. Hankiss János olasz, német, fran-

cia, spanyol és magyar nyelven köszöntötte a Nyári Egyetem hallgatóit és vett búcsút tőlük, majd a hallgatók nevében a német Stegfrid Selgast, az olaszok részéről dr. Sandro Angalli, a bolgár Anna Singerska, a spanyol dr. Lojendio professzor, a francia Calamé professzor, a svéd Gunár Reuter mondtak köszönő, búcsú szavakat. A nemzetiségi tanfolyam résztvevőinek nevében Nagy Kálmán főszolgabíró, a német irodalmi továbbképző tanfolyam képviselőjében dr. Papp Zoltán, a sajtótanfolyam részéről Antal István szerkesztő szívből jövő köszönő szavakat mondtak.

Az ünnepély végén dr. Hankiss János bejelentette, hogy a Nyári Egyetem dr. Kállay Miklós miniszterelnököt és dr. Szingei Merse Jenő kultuszminisztert a záróünnepélyről távirati úton üdvözölte.

A Városi Dalárda a Szózatot énekelte el Forray István karnagy vezényletével és ezzel a záróünnepély véget ért.

Ahogy lehet...

A kis szabó több új ruhát szeretne varrni.

Jól menő kis műhely. A falakon a legfrissebb divatlap színes nyomatái. A sarokban konzul tükör, hogy abban lássa magát a „kundschaft” agyonfécelt cernás próbadarabban. Oldalt szabásasztal. A gép ott áll a kályha mellett s ott ül a mester. Mellette a szabóülésben egy szőszkehajú gyermek, lázas bontásban, hogy észre se veszi az embert. A próbababa pucéron kacérokodik, papírmassé háta, melle csak a mult szép emléke gombostű szúrásaival beszéli, hogy itt valamikor alig állott ruha nélkül a báb.

A falon lógó ruhák sora azonban arról szól, hogy munka mégis akad. — Hát persze, kérem, van munka, nem mondom, meg is fizetik, mert még az első háborúban kitalálták az uraik, hogy a kifordított ruha is egészen szép, csaknem olyan, mintha új volna, csak éppen a szivarzebeikkel van baj, no, de ezen a műstoppolás ma már segít...

Úgy int végig a fogason álló, lógó ruhákon a mester, hogy meg kell néznie a sok, sok holmit, mert én mind újnak véltem.

— Egy nyavalyát, engedelmet kérek, már ilyen a szavam járása, hát hol lehetne ma ilyen anyagot venni, mit tetszik gondolni. Ez a ruha például, ez a szép sötétbarna, legalább tizenkét esztendő, már a tanácsos úr nem is „szándékolta” felvenni. Nem küldte a szivására, mert szerette. Most aztán tessék megnézni, olyan, mint egy új, csak hát persze, ha jól megnézi az ember, látja, hogy régi anyag, afféle békebelli...

— Új ruhát is készírt azért, mester? — Legszívesebben azt csinálnék, mert ezekkel jóval több a baj. Ha szakszerűen bontja el az ember, szinte kettős munka, nem is csoda, mert minden centire ügyelni kell, itt nem lehet többé pótlást, foltnak valót találni. Szabásról szó sem lehet, természetesen, csak éppen fordításról. Tetszik látni, ez egy remek csikos angol anyag volt valamikor...

Nézzük a fogason lógó elbontatlan ruhát, ami bizony fényes, inkább fényes, mint kopott, de különösebb baja nincs.

— Nos, kérem, ennek nyoma se marad. Lesz ebből egy olyan, de olyan pompás szürke ruha, hogy két évig kibírja, sőt szebb lesz, mint volt, mert akkor senki se vette észre, amikor az igazgató úr ezt a ruhát újonnan megcsináltatta vagy nyolc esztendővel ezelőtt, mert minden kirakat tele volt szebbnél szebb anyaggal, kelmével, de most, ha elkészül a fordítás, akkor ha felveszi az igazgató úr és végig „megyen” benne az utcán, én mondom, hogy utána fordulnak a szakértők...

— Úgy beszél, hogy az ember kedvet kap a fordításhoz.

— És érzi minden szaván, hogy meggyőződése és igaz érzése minden szó.

— Nem érdelem, kérem, hogy rábeszéljek valakit, de tessék elhinni, hogy ebből élünk ugyan, de nekem nehezebb a munkám. A multkor egy téli kabátot fordítottam ki, mondtam, kétszer annyi baj volt vele, mint egy újjal.

— És a szövetek?

— Ott is akad jó, csak persze vevő nem igen akad az én egykori kund-

A Nyári Egyetem nemzetiségi tanfolyama kedden délelőtt tartotta záróünnepélyét. Dr. Oszlald György miniszteri tanácsos mondott megnyitó szavakat a betegség miatt távolmaradt Pataky Tibor államtitkár helyett, majd dr. Flachbarth Ernő egyetemi tanár köszönte meg az illetékeseknek az előadássorozatot megrendezését. Ezután egyenként vázolta azokat a problémákat, melyekkel az előadások foglalkoztak. Hosszabbabban fejtegette a nyelvi és a lelki magyarság közötti különbségeket. Nagyhatású beszéde után Hankiss János dr. mondott zárószavakat.

A Nyári Egyetem sajtótanfolyamának befejezése alkalmából társasbéd volt az Arany Bika étteremben. Mihelics Vid egyet. magántanár a tanfolyam igazgatója kedveshangú pohárköszöntőt mondott. A tanfolyam hallgatói meleg szeretettel vettek búcsút a népszerű vezetőtől.

Egyébként a Nyári Egyetem hallgatói tegnap este utaztak el Debrecenből. Legtöbbjük Budapestre a Szent István-napi ünnepekre ment fel.

schajtjaim közül. Ami jó, azt nem tudják a középosztálybeliek megfizetni, én pedig odadolgoztam. A műanyagos holmikkal azonban baj van, mert rendszeres méretet vesznek, de a vasalás, varrás alatt, a jóisten tudja hogyan, mind össze megy. Sok bajom van vele. Legszívesebben nyári ruhát csináltam, mert itt még akadtak egészen jó anyagok, részint a multból maradt, részint az új műanyagos keverékek is jók, mert be kell „avatni” a kelmét, meglepést nem hoz...

— Hogy mennyibe kerül egy fordítás? — Én annyit csinálom mint egy újat, elvégre tudom, hogy nehéz világ van, bár ez drágább volna, mert több vele a munka. Még nem panaszkodom, kijövünk, mindenki összehúzza magát, mindenki igyekszik a mai időkhöz alkalmazkodni. Aztán néha akad egy kis közmunka is. Én még nem állottam őibe tett kézzel egy napig sem. És ide tessék hallgatni, ma sem fordul elő — mosolyog —, hogy én szombat estére, vagy csütörtök délelőtt tudtam volna vinni az elvállalt munkát, ez pedig azt jelenti, hogy van dolog most is, még postamunka is. A multkor egy szmokingból csináltam esküvői fekete ruhát, tessék mondani, hát nem jobb, elvégre azt a fekete ruhát bármikor felveheti az ember, fényes délelben is.

— Persze jobb volna évente kétszer, háromszor új ruhát csinálni minden megrendelőmnek, de még így sincs nagyobb baj, elég gyakran még jó cernához is hozzá tudunk jutni.

Mikor kijövünk már a forró vas futkározik a keze alatt és ő nórára gyújt, hogy szinte a kifordított anyagból készült ruha is felvidul tőle.

Csökkentették a kereskedői haszonkulcsot a gyapjúszöveteknél és a kötött szövítt áruknál

A közellátásügyi miniszter a hivatalos lap legutóbbi számában közzétett rendeletével többek között mérsékelte a külföldi kész textilárak, szövetek, kötött-szövítt áruk, öblös üvegek, szücsárak, külföldi kész bőrök, vaskereskedelmi, finom acélárak és egyéb áruk kereskedői bruttó haszonkulcsait. E haszonkulcsleszállítás a fogyasztói árakban is kifejezésre jut. A közellátásügyi miniszter a jövőben is minden alkalommal megragad, hogy ahol arra lehetőség mutatkozik, az árakat mérsékelje. Így a hivatalos lap keddi számában megjelent rendeletével a közellátásügyi miniszter a gyapjúszöveteknél és a kötött szövítt áruknál is csökkentti az eddig engedélyezett bruttó haszonkulcsokat.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Széchenyi-u. 2. sz. alatti Súlyom-féle fodrászüzletet átvettém. — Szíves pártfogást kérek SZABÓ ENDRE fodrászmester.

DEBRECZEN

4. OLDAL
1942. VIII. 19.

Kineveztek a debreceni tanárképző intézet elnökét és igazgatótanácsát

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1924:XXVII. t.c. 2. §-a alapján az 1942—43. tanév tartamára a debreceni m. kir. középiskolai tanárképző intézet elnökévé dr. Hankiss János egyetemi nyilv. rendes tanárt, az igazgatótanács tagjaivá pedig dr. Bárczi Géza, dr. Bodnár János, vitéz dr. Mátyásos Edg., dr. Milleker Rezső, dr. Szabó Dezső egyetemi nyilvános rendes tanárt és Kiss József tankerületi kir. főigazgatót. Egyúttal dr. Szabó Dezső egyetemi ny. r. tanárt az elnökhelyettesi tennivalók ellátásával megbízta.

— ooxoo —

Dr. Korompay Károlynét elütötte egy autó

Súlyos baleset érte a Debrecenben is széles körben ismert Korompay Károly nyiregyházi főorvos feleségét. A balesetről a következő részleteket jelentik Nyiregyházáról:

A mult nap reggel egy autótaxi haladt a Luther-utcai taxiállomás felől a Benes László-ter felé. Az autó meglehetősen cik-cakosan haladt az úton, úgyhogy a járókelők ijedten futottak félre, egy gázdasszonny kikerülte az autót, egy gázdasszonny pedig egy katonára rántott el az autó elől.

Ugyanakkor igyekezett a templomba dr. Korompay Károlyné, aki a Korona épülete felől akart átkelni az útlesten. Korompayné látva az autó bizonytalan járását, megállt, azonban az autó hirtelen fordulattal feléje tartott, úgyhogy lehetetlen volt előre kitérni s egy szempillantás alatt elütötte.

Eppen ekkor jött ki a templomból dr. Korompay Károly igazgató-főorvos, aki nyomban a feleség segítségére sietett s nyomban hazavitte a feleséget s a szanatóriumban megállapították, hogy a lábán, főként pedig a bokáján szenvedett zúzódásokat, sérüléseket.

A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a baleset körülményeinek tisztázására.

— ooxoo —

Kedvezményes belépő jegyek a Budapesti Nemzetközi Vásár vidéki látogatói részére

Ismeretes, hogy a mostani háborús Nemzetközi Vásárra a kormány csak korlátozott számban engedélyezett felárú utazásra jogosító vásárigazolványokat. Ezek a vásárigazolványok, melyeket minden menetjegyjelző és a vásár minden tb. képviselője árusított, már nagy részt elfogytak és már csak néhány olyan helyen kapható, ahol a régi készlet még nem fogyott el teljesen. Igen sokan vannak azonban olyanok, akik nem a vásárigazolvány kedvezményével utaznak fel Budapestre, hanem a Szent István ünnepi kedvezményt vesznek igénybe, vagy más címen van vasúti utazásra kedvezményük, sőt sokan egész vasúti jegyet váltanak, csak hogy felkereshessék Budapest ünnepi eseményeit. A vásár vezetősége mindenkinek, aki Budapestre érkezik a vásár ideje alatt, lehetővé akarja tenni, hogy kilenc külföldi államnak és a magyar iparnak ezt a nagyszerű seregszemléjét könnyen tekinthesse meg s éppen ezért úgy intézkedett, hogy a vidékről feljövők — ha belépőjegyüket Budapestre érkeve a városban előre beszerzik — kedvezményes áron válthassák meg a vásári belépőjegyet. A vásár az úgynevezett „elővételi” jegyek érvényét tehát meghosszabbította. Az ilyen kedvezményes jegyeket, amelyeknek ára 2 pengő 50 filléres belépőjegyekkel szemben csupán 1 pengő 50 fillér, Budapestben tehát városi elővételen továbbra is be lehet szerezni.

Befőzéshez
PARADICSOM
nagyobb tételekben is kapható
Széchenyi-u. 85.

HIREK

„DEBRECZEN“

szekesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérenház). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERÁRAK éjjeli szolgálata aug. 15-én reggel 8-tól, 22-én reggel 8 óráig: „Nap“ Plac u. 1. telefon: 27-73 sz. — „Aranyegyszaru“ Kossuth u. 8. telefon: 24-96. — „II. Rákóczi“ Miklós u. 55. telefon: 23-43. — „Sztankay“ Szent Anna u. 64. telefon: 25-58 szám.

Gyermeked jövőjét, emberhez méltó életet védi meg a magyar honvéd. Csekély viszonzás az, ha meleg ruhával hozzásegítéd őt a végső győzelemhez!

Töprengés

Te lennél a mesebeli bűvös láda?
Avagy csak a képzeletem délibábja szűföli beled rejtőn a kincseket?
Kutatva nézlek... — de hinni nem merek.

Pedig egy pillanat kellene csupán, kezem már indulna is feléd sután, kíváncsian, hogy felnyissa fedeled, de félek... s érzem, inkább tovább megyek...

Órok titoknak maradj lezárt láda!
Tartalmadat szemem soha nem lássa,
mert így legalább ha rád gondolok
a vélt kincsek fénye: mindig ragyog...

RÁDAI ILI.

— Az István király-napi ünnepi istentiszteletet d. e. 10 órakor a Nagytemplomban tartják meg. Igét hirdet dr. Soos Béla egyetemi tanár.

— Szent István-napi istentisztelet a római katolikus templomban és kápolnában. Szent István-nappján a római katolikus templomban ünnepi miserend. Pél 10 órakor nagy mise és szentbeszéd tartja Bánáss László prépost-plébános, 6, 7, 8, 20, 9, 11, háromnegyed 12, félig órakor csendes szentmise. — A Csapó kertben misét mond Kummergruber E. a Nyilastelepen Kiss Sándor, az Augusztus szanatóriumban Velebély Valtér, a Klinikán Béres Andre. Sámsonban Novák Gyula, Józsan Szabó János.

— I. István király napi ünnepi istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen, Hatvan utca 24. szám alatt levő unitárius templomban f. é. augusztus hó 20-án, csütörtökön, I. István király napján délelőtt 10 órai kezdettel alkalmi ünnepi istentiszteletet tartanak, amelyre katonai parancsnokságokat, hatóságokat, testületeket, egyesületeket, minden érdeklődőt szeretettel meghívunk. Ez alkalommal beszélőként lelkész: dr. Csiki Gábor, budapesti unitárius esperes lelkész, kormányfőtanácsos lesz.

— Éry Emil gimnáziumi igazgató az új országos cserkészparancsnok. A hallás- és közoktatásügyi miniszter megerősítette kinevezését.

— Böldögá avatnak egy francia zinesznőt, Éva Lavallierei, akinek élete tragikus körülmények között folyt le. Később visszavonult a színházról, záródott ment, ahol 1929-ben bekövetkezett haláláig oly példásan és rajongó tisztasággal élt, hogy a francia egyház méltónak találta a boldoggá avatásra.

— A 42-es országos bizottság hétfőn 11 órakor a képviselőházban ülést tart. Tárny: a m. kir. miniszterium rendelete a szénlevegő iparüzés esetén parigazolásról, illetve iparrendély visszavonása tárgyában.

— Az Egyesült Államok háborús kiadása naponta 158 millió dollár Donald Nelson, az USA haditermelési biztosának kijelentése szerint.

Az Epreskertben beomlott fal eltemetett két munkást

Súlyos sérüléseket szenvedtek

Súlyos szerencsétlenség történt kedden az Epreskert-utca 27. szám alatt építkezési munkálatok közben. Munkások egy fal alá ástak és a meglazult fal hatalmas robajjal kidőlvén rájuk szakadt. Két munkást: Sántha Gábor 39 éves napszámos, Meszena-utca 9. szám alatti lakost és Kiss József 35 éves napszámos, mikiépérsi lakost a

leomló téglák maguk alá temették.

Társaik húzták ki őket az omladék alól és értesítették a mentőket. Sántha Gábor medencecsonttörést és testének több részén súlyos zúzott sebeket szenvedett, míg Kiss Józsefnek csak kisebb zúzott sérülései keletkeztek. Mindkettőjüket első segély után a sebészeti klinikára szállították.

Borotvával mellbeszúrta magát egy életunt fiatalasszony

Kovács Lajosné szül. Erdélyi Margit 25 éves, Klapka utca 21. szám alatti lakos lakásán borotvával mellébe szúrt öngyilkossági szándékából. Súlyos állapotban, nagy vérvesztéssel szállították a sebészeti klinikára. Kihallgatása alkalmával öngyilkossági kísérlete okául előadta, hogy egyik barátja megsejtette és ez annyira elkésértette, hogy el akarta dobni életét. Állapota nem életveszélyes.

* Szeret táncolni? Szereti a jó zenét? Jöjjen Havancsák tánciskolájába (volt Garai), szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnap este 8 óráig.

— A Légóltalmi Liga augusztus hó 24-től szeptember hó 2-ig bezárólag Debrecenben oktatóképző tanfolyamot tart. Oktatóul való kiképzésre érettségivel, vagy evvel egyenrangú képességgel bíró férfiak (lehetőleg nyugdíjas tanerők) jelentkezésre felhívunk. Jelentkezők a Légóltalmi Liga helyi csoportjánál, Bethlen u. 10. szám alatt jelentkezzenek.

— A kolozsvári gyárak és üzemek munkásai fizetésük egy százalékát a harcavonalt munkások hozzájárulásainak felsegítésére ajánlják fel.

— A Huszárosok Szövetsége tegnap délután Szilágyi József heuleszter elnöklésével ülést tartottak. Azt beszéltek meg, hogyan lehetne az üzlettel nem bírók sertéselosztását igazságosan és a közönség érdekeinek megfelelően megoldani.

— Az asztalosiparosok szakosztálya pénteken este felhívókat küldött. Anyagelosztási kérdések és folyó ügyek szerepelnek a tárgyú sorozaton.

— Ma Debrecenben 75 sokgyermekes anyát tüntetnek ki. A belügyminiszter elgondolásából kifolyólag az idén Szent István-nap alkalmából a sokgyermekes anyákat kiüntetlik. Debrecenben 75 sokgyermekes anyát részben kiüntetésben. A kiüntetésüket ünnepélyes keretek között nyújtják át ma délután 5 órakor a városháza közgyűlési termében.

— Id. Kristóf István, aki 36 esztendőn keresztül példás becsületességgel, odaadó hűséggel szolgált egy helyen, az Eklé József lelkész intézetnél, tegnap hajnalban hosszú szenvedés után elhunyt.

— Meghalt Deák Ferenc unoka öccse, Deák János edercsi kastélyban 72 éves korában. A régi elpusztított hatvan kedélyű gentry-világból itt maradt idős úr többek között arról volt nevezetes, hogy érettségije óta bornál egyéb folyadékot nem ivott.

— Féltekénységéből levágta a felesége fejét Mihály Radu braillai gazdálkodó. A hitvesgyilkos ezután kocsmába ment, majd italozás után a vonat elé vetette magát s a gyorsvonat kerekéi darabokra tépték.

— Nikotinoldattal megmérgezte magát Halubka Lajosné, orosházi gazdálkodó felesége. Tettét anyagi gondok miatt követte el.

— Villámcsapás agyonmegtört a vitéz Varga Lajos négrádi lakost, aki a zivatar elől egy csöszkunyóba menekült. Itt érte a halálos villámcsapás.

— Zsírosszódával megmérgezte magát Biri Mihály Fancsika 67. sz. alatti gazdálkodó Antal nevű 4 éves fia. A gyermek a padláshoz befőzéshez hozott üvegben levő régi zsírosszódához jutott hozzá és abból ivott néhány kortyot. Esméletlenül állapotban szállították a debreceni gyermekklinikára. Az ügyben megindult a vizsgálat.

— Ellopták a lengyelbúdját Hajdú Mihálynak, az Arany Bika konyhai alkalmazottjának. A kár 200 pengő.

Árokba fordították szekerét a megvadult lovak

Súlyos szerencsétlenség érte Berki András 63 éves földművest. A Bőszörményi-úton haladt szekerével és autóbüklővel a lovak megvadulva elragadták a járművet. Berki kétségbeesetten igyekezett megfékezni a vágató lovakat, azonban egy árokba befordították a szekeret és Berki olyan szerencsétlenül zuhant ki, hogy a lovak összetaposták. Esméletlenül állapotban, súlyos belső sérülésekkel és törésekkel szállították a sebészeti klinikára.

* Zászlók, lobogók, légóltalmi jelvények Pethő díszművész kézimunka üzletében, Szent Anna u. 10. Színhagyott zászlót újra átcsere.

— Nyolcméteres keresztel állították fel az építendő kecskeméti Tűzharcos Hálaadó templom helyére.

— Ötvenöt gránát a párisi pályaudvari ruhatarban. Párisi NST-jelentés szerint a párisi pályaudvaron egy férfi feltűnően nehéz csomagot helyezt el a ruhatarban. A gyanús csomagot a pályaudvari hatóságok felnyitották és abban 55 darab brit gyártmányú gránátot találtak. A férfi igazolásra felszólítva, az revolverből lövöldözött. Végül is elfogták és megállapították, hogy cseh ember.

— Debreceni rendőr elfogott egy Szatmárról szökött rabot. Teuerlin Béla egyévi fogházbüntetésre ítélt szatmári rabot, aki megszökött. Debrecenben az utcán elfogta egyik rendőr és mivel nem tudta magát igazolni, előállította a központi ügyeletre. Itt kiderült, hogy szökött rab, őrizetbe vették és visszakísérték Szatmárra.

— Fördözőtársa szemelátára a Marosba fulladt egy fiatal ferencendi novicius. Megdöbbenő tragédia történt Marosvásárhelyen. Bilibor Péter ferencendi novicius barátjának szemelátára Maroszenlygyőrvön vízbe fulladt. Bilibor Péter gyimesbükkői csángó fiú nemrégén lépett a rend kötelekébe, miután a román hadseregből leszerelt. Szorgalmasan tanult, készült a lelkészi pályára. A napokban Maroszenlygyőgyre rándult ki s ott egyik barátjával fürödni ment a Marosba. Alig kezdett a fiatal pappjelölt fürödni, amikor egyszerre csak örvénybe került s pillanatok alatt, anélkül, hogy még csak kiáltani tudott volna, elmerült. A fiatal szerzetes halála mely részvételt keltett az egész Székelyföldön.

— Lelőtte hűtlen udvarlóját. Lukács Sándor kishgyesi marantisztyiselőt Ernyesné T. Rozália 36 éves asszony heves szóváltás után. A csendőrség a merénylő asszonyt letartóztatta.

— Stockholmiban letartóztatták két honosított orosz idegen hatalom javára végzett kémkedés miatt. Megállapították, hogy rádióállomással rendelkeztek, amely egy erdőben volt elrejtve s amelyet állítólag két szovjet ügynöktől kaptak.

— Egy kirakat üvegébe nyomták a tettenért telvajt. Szadai István budapesti cipészegéd egy szekérről leelőg kabátból ellopott 2600 pengő tartalmú pénztárcát. A tulajdonos, Nagy Sándor kocskísérő észrevette és üldözésére indult a menekülő tolvajnak. A tettest az üldözők egy kirakatba szorították be, melynek üvege betört, 1600 pengő kárt okozva.

— Ellopták czerpengős fényképezőgépet Boscaroli Károly olasz ügyvédnek. A rendőrség megindította a nyomozást.

Ma, szerdán nincs hústalan nap

Szent István napján, csütörtökön tudvalevően teljes munkaszünet van. Ennek megfelelően intézkedés történt, hogy ma, szerdán mindennemű húsféle kiszolgáltatása szabad és a vendéglátó üzemekben is ugyanaz a rend lesz érvényben, ami általában szombati napokon van.

Anyakönyvi hírek

Születések: Gulyás József doh. bev. gyak. Kálvin-tér 3. fiú Akos. Szilágyi József férfinapszámos, Hold u. 8. leány Éva. Takács János napszámos, Szent Mihály u. fiú Antal. Balogh János napszámos Józsa, fiú László. Vékony Lajos mérlegkészítő, Turi András u. 8. leány Jolán. Haizer József napszámos, Balmazújváros, leány Margit. Fapp Demeter napszámos, Elep 100, leány Maria. Józsa János kovácsmester, Tegez u. 2. leány Erzsébet és Jolán (ikrek). Bencze László MÁV fekező, Nyugati u. 28. fiú László. Szutor József gazdasági cseled, Nagyhegyes 1 B) fiú József. Kereszturi Ferenc tanító, Kecsed-Szilvas, fiú László. Vársárhelyi Imre sörgyári munkás, Lorántffy u. 23. leány Éva. Kovács Gy. tetőfedőmester, Kiss u. 8. leány Ilona. Nagy János bőrgyári munkás, Létai u. 53. fiú János. Karádi Pál postatiszt, Batthyány u. 14. fiú Pál. Dr. Ádám László rep. főhadnagy, Kálvin-tér 17. fiú György. Virgula János cipészegéd, Toldi u. 19. fiú András.

Eljegyzések: Ditrői Emil MÁV tiszt, Fegyvernek—Hargitai Katalin, MÁV Kolónia. Szabó Lajos MÁV gyárimunkás, Homok u. 128—Vékony Vilma, Kálmán u. 23. Orbán László, Nádasdi u. 1—Kiss Irma, Pesti u. 63. Fenyvesi Kálmán MÁV géplakatos, Huszár Gál u. 36—Iván Jolán, Budapest.

Házasságkötések: Egri József állományrendőr, Kossuth u. 20—Fazekas Matild Nap u. 17. Dr. Korill Ferenc egy. tanársegéd—Nobik Magdolna Emília, Károly Ferenc József út 17 A. Dr. Vörös Béla orvos—Rozsa Katalin, Bőszörményi út 11. sz. Benedek Daniel községi főjegyző, Tiszabura—Farkass Maria okl. tanítónő, Kossuth u. 61.

Hájalozások: Szatmári Lajos asztalossegéd, Csillaghegy, rk. 27 éves, Begezi László rk. 29 éves, Ujaly. özv. Szilágyi Józsefné ref. 74 éves, Monticzredes u. 16. Deli Julianna ref. 8 hónapos, Kálmán u. 37. Nagy Margit ref. 7 napos, Kaba. Rosenfeld László izr. 1 hónapos, Ujfehértó. Balogh Dávid ref. 65 éves, Szapannos u. 15. Kegyes Andrásné ref. 74 éves, Király Ferenc u. 41. Bujdosó Sándor ref. 76 éves, Kishgyesi út 40. Dr. Julov Viktor ág. ev. 56 éves, Pulszky u. 4. Bárony Imre ref. 72 éves Hajdúböszörmény. Foka Julianna gk. 23 éves, Nagymacs 71—73. Ujfalussy Péter rk. 64 éves, Arnold u. 15. Erdel József ref. 69 éves, Haláp 185. Oláh Károly ref. 35 éves, Arpad-tér 54. Bartha András rk. 31 éves, Tiszasszöllös. Nagy Imre gk. 30 éves, Hajdúdorog. Freud Ármán izr. 56 éves, Fancsika 21. szám. Schvare Ferenc izr. 3 hónapos, Rákóczi u. 12. özv. Molnár Mihályné ref. 88 éves, Ebes 12. Gavallér Zsolt ref. 4 hónapos, Hosszúmező. Szigyártó István ref. 5 hónapos, Monostorpályi út 9. Peleskel Péter ny. főtörzsmester ref. 56 éves, Szeghalom. Horváth Pál rk. 62 éves, Ferenc József út 2. Gőz Lajos ref. 11 éves, Hajdúsámson. Bökönyi Erzsébet gk. 17 éves, Demke. Szabó Lajos ref. 2 éves, Gyermekmenhely. Özv. Apródi Jánosné ref. 87 éves, Nyil u. 70. Tóth András ref. 11 hónapos, Péterfia dűd 46 B. özv. Horváth Jánosné gk. 74 éves, Mikiépérsi út 7. Vágó István rk. 68 éves, Virág u. 5. Román András gk. 25 éves, sebészeti klinika. Kiss Lászlóné ref. 33 éves, Timár u. 21. Rácz Zoltán ref. 2 hónapos, Hunyadi u. 23. Geréb Erzsébet ref. 8 hónapos, Vendég u. 30. Russnyák József gk. 1 hónapos, Kishgyesi út. Portörő Lajos ref. 55 éves, Idegkliniká. Juhász Sándor ref. 24 éves, Hosszúpályi 29. sz. Szemán Erzsébet ref. 4 hónapos, Fazekas Lajos rk. 58 éves, Macs.

— Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát Balogh Gábor 52 éves hajdúböszörményi lakos. Az ügyészség a temelési engedélyt megadta.

Kefekötő behúzókat
felvesz ZAFIR kefégyár
Budapest, Podmanický u. 69.

FILM

A HUNGÁRIA mozgószínház a „Régi nyár“ c. pompás magyar filmoperettet mutatta be, főszerepben Honthy Hannával, a debreceni közönség kedvencével, akinek ez az első filmszerepe. Tünnemű hangja, finom, nünaszokig kidolgozott játéka filmen is nagyszerűen érvényesül. Kitűnő szereplő gárda, finom, ötletes rendezés avatja nagy sikerre a „Régi nyár“-t. A kisérő műsor kitűnő.

A Gyakorló Gimnázium évkönyve

A magyar királyi középiskolai tanárképzőintézet gyakorló gimnáziumának évkönyvét dr. Jausz Béla tanügyi főtanácsos, igazgató szerkesztette. Az első oldalakon a nyugalomba vonult dr. Mitrovics Gyula egyetemi ny. reudes tanártól vesz búcsút az intézet, igen meleg szavakkal emlékeztetve meg a neves tudós érdemeiről, melyeket az intézmény megeremelésénél szerzett. Közli az évkönyv dr. Jausz Béla igazgató nemes veretű tanévéről beszédét. Dr. Madai Pal tanár értékes értékező beszámolója a családban és az iskolában című mélyenszántó tanulmány, mely nemcsak szakkörökben, de a szülők között is méltán kelt érdeklődést. Az iskolai év történetéről kimerítő beszámoló tájékoztatja az olvasót, mely beszámolóban a tanítási és nevelői munka minden fontos eseménye benne van. Az intézet tizenegy tanárral működött az elmúlt iskolai évben és a tanárok legelőbbje értékes iskolánkivül, irodalmi és szakirodalmi tevékenységet is fejtett ki. Érdekes része az értesítőnek a gyakorló tanárjelöltekről szóló fejezet, mely bepillantást enged a fiatal tanárnemzedék gondos nevelésébe. Szertárak, könyvtárak értékes gyarapodása mellett igen figyelemre méltó az ifjúsági egyesületek munkája, az önképzőkör, cserkészcsapat, diákkapitány, sportkör mind, mind tanári felügyelet, illetve vezetés mellett a legjobb munkát fejtette ki.

Az 1941—42. iskolai évben a következő tanulók végezték *jeles eredménytel* tanulmányaikat. Afonyi Gyula, Kömley Gábor, Koós Sándor, Sági Mihály, Széchy Tamás, Vásáry András, Dalmy Tibor, Erdei Tibor, Károlyi György, Makai Sándor, K. Nagy József, Nyiri István, Salánki János, Ary László, Boczkó Miklós, Fazakas Sándor, Gulyás László, Lakatos István, Salánki László, Dudás László, Hajdu László, Jóna Tamás, Hankiss János, Karikó Sándor, Szondy István, Tompa Andor, Zsary Árpád, Farkas István, Hankiss János, Szanyi Gyula, Sztánó Lajos.

Statistikai rész, a következő tanévre szóló tudnivalók és tankönyvjegyzék zárja be a gondosan szerkesztett, jó munkáról tanuskodó évkönyvet.

Adóügyekben, lakásügyekben tagjainak ingyen felvilágosítást ad a Ház-
tulajdonosok Egyesülete. — Iroda: Batthyány u. 1. Hétfőn, szerdán, pénteken délelőtt.

Kalenda Loránt műszaki tanácsnok nyári szabadságát megkezdte. A műszaki ügyosztályt távollétében Zádor Gyula műszaki tanácsnok vezeti.

Baleset. Szilágyi István 63 éves napszámos, Téglavető Tegel u. 63 szám alatti lakos a közelmúltban öngyilkossági szándékból hasán súlyosabb vágott sebet ejtett. A gyorsan érkező orvosi beavatkozás megmentette az életnek. Sebe még nem gyógyult be teljesen és tegnap felszakadt. A mentők elsősegély után a sebészeti klinikára szállították, ahol sebet összevarrták.

Elvetemült emberek kifosztották a berettyóújfalui róm. kat. templomot. A berettyóújfalui róm. kat. templomban augusztus 14-én betörték s az összes oltárterítőköt, szőszékterítőt és Szent Antal perselyét magukkal vitték. A csendőrség erőltetesen nyomoz.

Sörözzünk a Sör Szanatóriumban

Simi bácsinál

Simonyi-út és Veszprémi-utca sarok
Asztalfoglalás 13-79 telefonon

GYASZROVAT

Vágó István nyugalmazott MÁV géplakatos 68 éves korában elhunyt. Temetése ma délután félöt órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből. Lakás: Virág u. 5. Temetését Bartha vállalatá végzi.

Id. Kristóf István, a Dankó temetkezési vállalat 36 éven át volt kocsisa, 62 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félöt órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Domb u. 16. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Biró Sándorné Gebel Mária dohánygyári átvonónő 35 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 6 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből, ref. szertartás szerint. Lakás: Virág u. 39. Dankó temetkezés.

Bombera Istvánné Sztrack Erzsébet MÁV nyugbérés, 84 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félöt órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből, római katolikus szertartással. Lakás: Csillag u. 31. szám. Dankó temetkezés.

Kerekes Imre 4 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 6 órakor lesz a Köztemető 4 ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Fazakas Lajos 59 éves, temetése szerdán négy órakor lesz a Köztemetőből, római katolikus beszenteléssel. Lakásunk Macs. Csurka temetkezés.

Virág Károly ny. városi közbiztos, 71 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozójából, ref. szertartással. Lakás: Lugosi u. 6. Pusztai temetkezés.

Bárany Lajos 6 hónapos gyermek, temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Szondi u. 3. szám. Pusztai temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik forrón szeretett Gizikénk elhunytával bánatunkban részvétel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút és virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. Zsibritics család.

—o—o—o—

Adományok a hadbavonultak hozzátartozói részére. Tóth János, a Veregyházi Tamás u. 18 és Darázs László Veregyházi Tamás u. 6 szám alatti lakosok a hadbavonultak hozzátartozói részére 10—10 pengő segélyt fizettek be a főispáni hivatalba.

A Vasutasok „Szárnyaskerek“ Önképző és Önszervező Egyesülete a keleti fronton harcoló, hazánkat védő hős honvédek részére szeptember hó 10-ig füsttelen napokat tart. Felkéri tagjait, valamint az összes vasutas karitásukat, hogy az e célra szánt terméskészletben, vagy pénzbeli adományait az egyesület Hunyadi-utca 9. sz. alatti irodába a körgazdának átadni szíveskedjenek. Elmékség.

Üzenet a frontról. Török Géza gépkocsivezető honvéd a „Debrecen“ szerkesztőségéhez küldött tábori lapon üdvözlő ismerőseit és kéri őket, hogy írjanak neki. Tábori posta száma: 254/49.

SPORT

Érdekes kettős mérkőzés lesz a Rimanóczy Kupáért csütörtökön, Szent István-napján délután a nagyerdői Stadionban. Fél 4 órai kezdettel a DMTE játszik a Nyilastelepi Török-véssel. Utána a DVSC II megerősített csapata a D. Húsoz nagyszerű formában levő együttesével játszik.

Magyar Kupa-mérkőzés lesz vasárnap Debrecenben. A DVSC az Ungvári AC kitűnő csapatával játszik a kupáért. Az UAC a múlt szezonban szép sikerrel szerepelt csoportbajnokságban, több mint száz gólt lőtt. Különösen támadóssá várt veszélyes. Védelme is nagyon megerősödött azonban Pálinkással, a Ferencváros kapusával. Érdekes, jó mérkőzésre van kilátás.

Miért állították ki Mestert Szegeden? A DVSC, mint kiderült, orosz sérülése és Mester kiállítását után ropant össze a Szeged elleni mérkőzésen. Addig 3:3 volt az eredmény, a DVSC 11-est hibázott és olyan fölényben játszott, hogy a Szeged sehol sem volt. Ekkor történt orosz fatális sérülése, Mester pedig a játékevető egyik téves ítélete után összezavarta kezét.

mire a tévedést tévedésre halmozó bíró leküldte a pályáról. Ezután érlelt a 9 emberrel játszó vasutasok ellen Toldi és Korályi II révén négy gólját a Szeged.

Ma este lesz a Szent István Kupa döntője a Ferencváros és Szolnok között. A Ferencvárosban nem játszik a sérült Rudas, helyén Tátrai szerepel. Valószínűleg szóhoz jut azonban Finta, akit ismét visszatartott a Fradi. Visszavették a zöld-fehérek Bekét is a Kispesztől.

Lendvay, akit a DVSC szerződtetett, de a játékos aztán mégis a Gammába ment, gyengén mutatkozott be a Szolnok elleni mérkőzésen és általában megállapítás szerint a Gamma nem találta meg személyében középső-tárárt.

Kristóf megsérült még a Török-vés— Újpest mérkőzésen és a Ferencváros ellen is már sérülten játszott. Így is a védelem legjobb embere volt.

Az Ifjúsági országos bajnokság döntőjébe, melyből a debreceni Ny. Török-vés a selejtezőben kiesett, a Pécsi BTC és SzVSE ifj. csapatai jutottak.

A Nagyvárdi AC indulási joga az NB I-ben veszélyben forog, mert a kerületi bajnokságban sem ifj., sem tartaléksapátát nem nevezte be.

Az edzők kétnapos budapesti táborozása ma kezdődik.

Gyönyörűen szerepeltek a VI. hadtest leventéi az országos bajnokságban — állapítja meg a fővárosi sportsajtó is. Már az előmérkőzésen látszott, hogy Budapest leventéinek első-ségét csak a debreceni leventék veszélyeztetik, akik végeredményben mindössze 9 ponttal maradtak le. A remekül szereplő, sok tehetséget felvonultató debreceniek 9 bajnokságot hoztak haza.

Felkérem a DMTE és Nyilastelepi Török-vés játékosait, hogy csütörtökön délután fél 3 órára a Stadionban pontosan jelenjenek meg.

Kedden kezdődött a vidéki öklövívok országos bajnoki versenye, amely egyben pótversenly is a vitéz Kalány Imre vándorújjért. A vándordíjas versenyben kedden vezet Szolnok 9 ponttal, második Nagykanizsa és Kolozsvár 6—6 ponttal, a negyedik Barcs és Eger 5—5 ponttal.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS
„Noémi, ott leszek.“
1614

ALKALMAZÁST nyer férfi

Előkelő budapesti rész-vénytársaság, nyíregyházi fiókja keres kereskedelmi érettségivel rendelkező keresztyén tisztviselőt, vagy tisztviselőt. Cim: Nyíregyháza, Postafiók 60. 1331

Jómunkás cipészsegédet vegyes munkára alkalmazok. Kígyó 57. 1837

Kifutófiút felvesz hajdúlakanya kántin. 1518

Asztalossegéd felvétetik Széchenyi-utca 10. 1567

Kifutófiúkat felveszek. Hírlapiroda, Hunyadi-utca 28. 1583

Rendes kifutófiút felvesz Szalkay cukorkaüzem, Varga-u. 1. 1602

Házmesterpárt, lehetőleg szakácsnőt, kinek férje takarítást és kerti munkát vállal, keresek. Ferenc József-út 75. I. em. Ügyvédi iroda. 1636

Két kifutó, ki már pékségben volt és egy tanuló felvétetik. Vár-u. 1636

Rádió és villanyszerelő-tanulót felvesz Mayer mérnök, Batthyány-u. 5. 1629

Munkás műjéggyárba felvétetik. Barna-u. 16. 1853

Kérékpárműszerész-segédet és tanulót azonnal felvesz Királyi Royal épület. 1848

Szerelősegédet, szerelő-segítőt, napszámost állandó munkára felveszek. Szent Anna 8. 1854

Cipészsegédet textmunkára felveszek. Moór, Magoss György-tér 11. 1623

Előkelő helyi pénztézet fiatal tisztviselőket, illetve gyakornokokat keres. Cim a kiadóban, 1621

Kifutót, jó családból valót, felveszek. Szent-
Istváni Ferenc, Simonffy-
utca 2/c. 1620

Asztalossegédet épület-vagy bútormunkára felveszek. Szilágyi, Rothermere 46. Műhely: Kígyó-u. 32. 1656

Fűszerüzletbe tanulófiút keres Pethő János, Burgundia-u. 1. 1628

Cipész vagy csizmadia-segédet vegyes munkára felveszek. Külsővá-sártér 5. 1601

Kifutófiúk felvétetek. Szepességi-u. 20. 1638

ALKALMAZÁST keres férfi

Öskeresztyén kereskedő könyvelő, levelező, író-, számológépel, állás ke-res. Óvadék van. Meg-keresés „Sokoldalú“ jellegre kiadóra. 1634

Szerényebb házaspár házimunkáért lakást keres. Borz-utca 5. 1848

ALKALMAZÁST nyer nő

Hölgyfodrászsegéd-leányt felvesz Bata fod-rász. Simonffy-u. 1. 1189

Női szabószághoz kezdő s gyakorló segédlánya-kat, kifutóleányt vagy fiú felvétetik. 16 éven aluli. Rothermere 32. 1579

Jómunkás hölgyfodrász kisasszonyt felveszek állandóra. Schlotter, Rákóczi 24. 1633

Órakovnyvelésre egy keresztyén keresztyén. Bővebbet a kiadóba. 1682

Gyermekmellé rendes intelligens zsidó leányt felveszek. Károly Fe-renc József-út 1. 1631

Közgazdaság Ezerkétsház hold rizsvetés Biharban

Bihar vármegyében a megye déli részén jelentős rizskultúra fejlődött ki. A rizs vetésterülete évről-évre növekedőben van s az idén már nem kevesebb, mint 1200 kat. hold van bevetve Sarkad környékén. Újabb jelentős létesítmény ezen a téren az a telep, amelyet a sarkadi ref. egyház földjén, 80 kat. hold területen létesített az Öntözési és Mezőgazdasági R. T. A rizsvetés szépen fejlődik s ha az időjárás továbbra is kedvező marad, akkor holdankint 15—20 métermázsás termés várható.

A rizs vetésterülete az egész országban mintegy 3 ezer hold, a hazai rizstermésnek tehát a kétötödét Bihar megye szolgáltatja.

Debreceni állatvásárok

A hétfői sertésvásárra csak sovány sertést hajtottak fel, számszerint 536 darabot, melyből eladásra került 276 darab. Árak: 185—340 fillérig, élősúlyban, kilónként. Választott malac páronként 68—90 pengő. — A keddi állatvásárra 213 darab juhot hajtottak fel, eladásra került 108 darab. Árak bárány páronként 42—60 pengő, juh 78—100 pengő páronként, Ló felhajtás 186 darab, melyből gazdát cserélt 79 darab. Árak: vágóló 100—295 pengő, silány igásló 155—400 pengő, közepes 450—850 pengő, jó igásló 900—1700 pengő — Szarvasmarha felhajtás 432 darab, eladásra került 319 darab. Árak: borjú 130—135 fillér élősúlyban kilónként, növedékmárha 100—135 fillér, jómínőségű vágómarha 120—140 fillér, közepes 100—120 fillér, silány 85—100 fillér tinó, ökor 150—180 fillér, fejőstehén 750—1500 pengő darabonként. Irányzat változatlan.

HIRDETMEY. Debrecen sz. kir. város szennyvíztisztítótelepi csatorna és tópartok fútermését 1942 évi augusztus hó 21-én, pénteken a helyszínen nyilvános árverésen lánban eladja. Az árverés a szennyvíztelepi gépházánál — Szoboszlói útfélen — délelőtt 9 órakor kezdődik, az árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban (városháza, földemelet 14 sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Gazdasági tanácsnok.

Értékes gépirónó ügy-
vedő irodába azonnal
felvételt. Csapó-u. 10.
1641

Gyors- és gépirónói ke-
resünk azonnalra. „Le-
het kezdő is” jellegre.
1852

Hölgyfodrászsegéd.
Kisasszonyt, tanuló fel-
veszek. Nagy. Ballazár
14. 1849

Tanulóleányt felveszek,
Schreiber Adolf, Fe-
renc József-út 19. 1822

Felirónót szepit, 1-re
felveszek, gyakorlati
bíró előnyben. Cím a
kiadóban. 1615

Fényezőnőt egyszerű
fényezésre felveszek. —
Szilágyi asztalos, Kizyó-
utca 32. 1855

Jó munkás, önállóan
dolgozó hölgyfodrász-
kisasszony felvételt jó
fizetéssel. Sámsoni út
48. Szönyi. 1633

ALKALMAZÁST KERESŐ

Irodai gyakorlatlaltal és
perfekt gyors- és
gépirónó délután el-
foglaltságot vállal. Cím a
kiadóban. 1839

Mosni, vasalni elme-
gyek. Cím: Vár-utca
12. Makai Józsefné. 1637

Bármilyen irodai mun-
kát vagy pénztárosnői
állásba elhelyezkedne
szépen fizetéssel, eset-
leg biztosítékkal. —
„Nyugdíjas” jelige. 1608

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónót azonnali be-
lépésre felvesz. Krausz
I. Csapó-u. 63. 1829

Bejárónót azonnalra
keresek. Halász. Timár-
utca 52. Varga-utca sa-
rok. 1828

Mosónit keresünk —
azonnalra a DMKE-ben.
Jelentkezés délelőli 8—
2-ig az 5. sz. szobában.
1844

AJÁNLAT

Értékes vásznainól ke-
lengéit, ágyneműit fe-
lelősséggel varrjuk, hí-
mezünk, toledózzuk,
függönyesipéket kapha-
tok. Tanulóleányt fel-
veszünk. Favorit, Csa-
pó 24. 1098 10. 21

Ólanoztasson, vizsgá-
lással Kissel, Kizyó-u.
5. Telefonhívó 19-77.
MEGA borozó. 86 11. 15

Szappannak való zsírt
szappanra becsere Pál
János szappanosmester.
Kölcsei 8 585 10. 15

Sírkövek műköből és
termésköből, gyümöl-
csösök részére mesz-
salak kapható a Debre-
ceni Működőgyár Rt.-nál.
Füredi-utca 2. 1219 vv.

Szörmebundát most ol-
csón kijavítva, átalakít-
ja Kőváry szűcsmester
Püspöki palota.
1232 12. 22

Varrógép, kerékpárja-
vitást jóállással válla-
lok, hívásra jövök. Vét-
tel, csere, eladás. Csa-
pó-u. 101 551 11. 7

Orajavítás, ócska órát
veszek, eladok. Schiff-
mann, Vendég-u. 7.
Kisállomásnál
1942 11. 3

Bundáját divatosan ké-
szíti Katona Vilmos
szűcsmester. Simonffy u.
2. sz. telefon: 12-32.
124 12 2

Ólanoztasson Csula cí-
nozó vállalattal. Lakás-
vizsgálatok felelősség-
gel. Rákóczi 9. Telefon
14-27. 517 10 4

Lelecsőpban fest, tisztít
Weisz kelmefestő.
Arany János-utca 29.
Keresztépület 1900 vv.

Borsóhántó malom
nagyfejűtől, elő-
nyös bérhántóval vál-
lal és borsót vesz. M-
ilyen mennyiségben.
Szabó Kálmán u. 14.
1235

Házhoz is megyek kár-
pítosmunkáit elkészí-
teni. Karácsony, Kan-
da-u. 25. 1613

Bevonuló urak! Egyen-
ruhájukat Tegdes ol-
csón, gyorsan elkészíti.
Kálmán-tér 19. Püspöki
palota. 1918 9. 19

KERESLET

Tört aranyat ezüstöt,
brilliant magas árban
veszek. Takács Sándor-
né. Piac-u. 56. 605 10 4

Filmes fényképezőgé-
pet minden méretben
vesz Berzsi fotoszus-
üzlete, iac 38. Udvar-
ban. 444 10 1

Ekszerkészítés, javítás.
— fogarant, ékszer
vesz Pollák Endre ék-
szerész. Hatvan 2.
506 10. 5

TEGLÁT, használtat, jó
állapóban levő kere-
sek megvételre. Címe-
ket kérem a kiadóhiva-
tal pénztáránál leadni.
1541 vv.

Fényképezőgépet, kis-
filmes, megvételre ke-
resek. Golenczy, Sas-
utca 2. Telefon: 16-05.
1640

Egy jóforgalmú kocsi-
mát keresek szeptem-
ber 1-re. Cím a kiadó-
ban. 1609

OKTATÁS

Dr. Náményi Gyuláné
Szentendrei Olga gyors-
író gépirónóiskolája, Bal-
thány-utca 1. (Eng-
6475.) Telefon 20-77.
Államvizsgára előkészí-
tés. Vasúti kedvezmény.
1889 8. 28

TÁRS

Működő bányaképvise-
letes szénmagykereske-
desben levő társas ér-
dekeltségemet családi
okok miatt átengedem.
Komoly ajánlatra válla-
szolok. Levélcímem:
Debrecen 1-es, postahí-
vatal fiók: 42. 1850

RÁDIO

Rádiót javíttasson, ala-
kíttasson évtizedes gya-
korlattal Szabó Lajos
műszerésznél. Csapó
84. Telefon: 32-54.
1630 11. 19

BÚTOR

Antik halóbútor eladó.
Ertekezni Piac 22, ház-
felügyelő. 397 vv.

Modern háló, kombinált
szoba, konyhaberendezés
hencser, recamié, fotel
eladó Hatvan u. 27.
1724 10. 18

Dióhálok izléses kiví-
telben nagy választék-
ban. Halvány-u. 39. 1584

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —

(109).

Az or. meg a fűtő csak azt tudták, hogy éppen beszélgettek, felleget is alig láttak, amikor nagyot villámlott, megdördült az ég és a Vad Imre nagy asztalja lángot vetett...

És még azon az éjszakán, tizenegy óra tájban olyan, de olyan jégverés volt, amilyenre a legvénebb emberek sem emlékeztek. Már az magában véve ritka dolog volt, hogy éjjel esik a jég, de reggel még lapáttal lehetett elszórni a házak udvaráról. Semmi se maradt.

Sírás, jajgatás és kétségbeesett emberek néma fájdalma töltötte meg a falut.

Últek a házak előtt és néztek maguk elé.

A gyermekek elhúzódtak, nem mertek a nagyok között mutatkozni se.

Nem akadt munka és senki se tudott mit kezdeni a szörnyű csapás után. Ott érzett mindenben az Isten sújtó, büntető keze.

Nyári, dologidőben hozatott távoli kolostorból papot a falu fiatal plébánosa és a zsufozásig megöltött templomban felzengett a bűnbánó zsoltár: — Könyörülj Istenem én bűnös lelkemen...

Három napon át délelőtt, délután beszélt a barát és vasárnapra virradó hajnalon kint a piac téren a református atyafiak szeme láttára közös áldozást végzett a falu katolikus népe.

Tamasi János, a katolikus főbíró adott új búzából sültt kenyeret a református atyafiaknak, akik a délelőtti folyamán egytől egyig urvacserát vettek, még a nyolcvan éves Pázmány András is, aki hatvan éve nem járult a szent asztalhoz.

A MEGBOCSÁTÓ ISTEN.

Temetőkert volt a falu, míg a felszabadító áldás rá nem borult újra. Mintha kicserelelték volna az embereket, amint magukhoz vették a Krisztus testét, ki áldozásban, ki úri szent vacsorában.

És az az asszony, akinek mindent tulajdonítottak, eltűnt a faluból. Senki se tudta hova, merre, de többé nem látták.

— Elvitte az ördög, — hirdette nyíltan Pintér Róza, néni és nem állotta elbeszélni, hogy egyik „elrejtőzésében”, amikor éppen a pokol veresen világító ablakban benézett, ott látta fóni égő szurokban a szerencsétlen és mikor őt meglátta, lát könyörgött, hogy csak egyetlen csepp vízzel enyhítsen a fájdalmán.

— Tudjátok, — mondta a szájtáti asszonyoknak a vénség, — annyira szántam, hogy adtam volna neki vizet, de honnan vegyek én ott vizet, így csak intettem neki, hogy nem tehetem, lelkem, mire elnyelte előlem a kénés szurok!...

Ebben maradtak.

Munkát kellett teremteni, keresetet a falunak, így Tamasi Jánosnak még több gondja, baja lett, mint eddig volt. Igaz, hogy lépten, nyomon vele volt a doktor, de az csak a tanácsot adta, neki kellett eljárni a jegyzővel.

Kos Géza kereste fel a jegyzőt az egyik nyár-
végi napon és tervet mutatott be, mely szerint hat-
ven embert tudna foglalkoztatni „műhelyében”, ha
ingyen telket kapna a községtől, ahol építkezhe-
sen.

— Nem azért jöttem most, hogy megzsaroljam a falut, — mondta szerényen Kos Géza, — de ha ingyen telket kapok, akkor több pénzt fektethetek az üzembe, tetszik tudni, a találmányom végett, mert annyi a megrendelésem, hogy nem bírok vele!

Erre lépett be Tamasi János, aki nyomban mellé állott:

— Mennyit hozhat ez évente a falunak, Kos úr?

— Forgalmaz legalább hatvan ezer koronát!...

— Lehetne meg bővíteni az üzemet?

— A doktor úrral már beszéljünk róla, aki úgy számolta, hogy akár százhusz emberig felmehetünk és akkor a százezer korona forgalmat megcsinálhatjuk!...

— A telket megadjuk, igaz-e, főjegyző úr?...

— Még mára ülést hívunk össze!

— Voina nekem még egy tervem: itt van az új művelődési házra összehordott téglánk. Mi lenne, ha két esztendőre kölcsön adnánk a Kos úr üzeme-
nek, aki majd visszafizetné, akkor talán még több ember kereshetne kenyeret.

— Ez volna legröbbs segítség, — hajtotta le Kos Géza a fejét, — de erre már nem merem számí-
tani, én így is minden pénzem befektettem a mun-
kába!...

Pár nap múlva megindult az építkezés, mert a vármegye soronkívül tudomásul vette a kezdemé-
nyezést, sőt segélyt is adott. Kos Géza seregestől vette fel a munkásokat és az állomásról hordták az anyagot, hozták a gépeket. Szeptember elején már részletekben megkezdődtek az előállító munkák.

Szeptember elején, amikor most már tizennyolc gyermek elkekeredtem hallotta meg, hogy ebben az esztendőben nem lesz iskolázás. Nincs pénz, nincs termény, legjobb esetben a kenyér kerül ki szűkösen a falunak, nem lehet fizetni a városi drága iskolákban. Tandíj, ellátás, ruha és a többi költség, könyvektől az útiköltségig hiányzott minden a ház-
nál, egyedül Tamasi János bírta volna taníttatni a fiát, most már a nagyobbik leányát is az elhelyez-
zett alapítvány kamatából. Éjszakákon át törte a fejét, hogy mit tegyen, mert arra nem vitte rá a lélek, hogy ő elvigye a fiát, a többi szegény gyer-
mek meg itthon maradjon.

(Folyt. köv.)

Eladó használt cserép-
kályha, Varga-utca 27.
1642

GAZD. ESZKÖZÖK

6-os Hoffber garnitúra
eladó vagy bérbeadó.
Debrecen, Kishegyesi-
út 30. Rabne 1619

Eladó Hoffber gyárt-
mányú gőzkazán, 10
legkörös, vagy cseseré,
lem fraktorrall. Ondód,
Veréb-dűlő 30.
1617 8. 30

ELADÓ HÁZ

Eladó Széchenyi-utca
88. sz. négy szoba hal-
los, verandás, minden
mellekkelviséggel bíró
kertes családi ház. Ér-
tekezni: dr. Mitrovics
és dr. Mailáth ügyvé-
dek, telefon: 32-35.
1028 8. 31

Andrássy-út 71. egy
hold szőlő kétszobás
lakással eladó. Ertekez-
ni écsi és Pap ügyvé-
deknel, Iparkamara.
1063 vv.

Mester u. 33. számú ház
eladó. Cím megtudható
kiadóhivatalban. 1279

Eladó 3 éves Tegez-u.
51. számú azonnal be-
költözhető ház P 2600-
ért, valamint a Balaton-
utca 70. számú ház
1100 négyzetfölddel.
Ertekezni Károly Fe-
renc József-út 14. Kál-
máczhelyi fetelepen. Te-
lefon 11-48 Vasárnap
Kömlössy-út 58. 3+

Kőhővásártér 15. sz.
826.60 négyzetföld tel-
lek két lakással, nagy
raktárakkal eladó. Cím
a kiadóban 6+

Eladó azonnal beköl-
tözhető ház egy szoba,
konyha, mellékkelvisé-
g adómentes Dívai-u. 16.
Ért. Kis Pipa éfaterem.
1613

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz.
nagyobb telek egytag-
ban eladó. Cím meg-
tudható a kiadóhivatal-
ban. 4+

FOLDBERLET

Bérbeadó 400 magyar
holdas tanyás birtok,
25 kat. hold dohánys-
engedéllyel Szabolcs-
ban. Cím a kiadóban.
461 8. 20

Bérbeadó halapi szántó-
föld, Budai Eszaiás-
utcaából nyíló Tarr-u. 3.
1610

ELADÓ FÖLD

Ondód, Vedres-dűlőben
4 hold föld eladó. Var-
ga-u. 15. 487 9. 5

Eladó kétnyilas szőlő
elkötözés végett szép
terméssel. — Hajdúb-
öszörmény, Boda IV.
dűlő 876. sz. 1604

ELADÓ ÁLLATOK

Puli kutyakölyök —
törzskönyvezett szülök-
től — eladó. Ballazár-
utca 5. 1581

Szerkesztést felelős:
PALFI JÓZSEF
Kiadósn felelős:
IFI. SZIGETHY GYULA
Igazgató

Kiadja és nyomja a
USZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY

Minek a fénves kirakat,
mikor olcsóbban vásá-
rolhat udvari bútortü-
zetemben. Piac 71.
918 9 27

Eladó világos kemény-
fa háló, esetleg fűháló,
Wesselényi-u. 97. 1639

Bérgarnitúra, használt,
eladó. Cím a kiadóban.
1843

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

86 kem. S. H. B. segéd-
motor jó gumikkal el-
adó. 1527

Eladó egy jókarban le-
vő Csoda kerékpár. Pé-
terfia 19. Sodronymű-
hely. 1535

LAKÁSCSERE

300 pengőt fizetek an-
nak, aki 2 szobás kom-
fortos, kertési lakáso-
ma elcserele 3-4
szobás komfortos, kert-
ségi lakással. Ajánlat-
okat lakás pontos leírá-
sával, lakbérmegjelöl-
léssel „Lakáscsere” jel-
lére kiadható 640

Négy szoba, hallos lak-
ást Egyetem-téren vá-
rosival elcserelek. Cím
kiadóban. 1606

LAKÁST KERES

Szerényigényű dolgozó
fittal leány lakást és
teljes ellátást keres
szeptember 1-től. Cím
a kiadóban. 1627

Egy évre előre fizet-
ném a Nagyerdőn villa-
lakás bérét, közel a kli-
nikához. Cím a kiadó-
ban. 1616

BÚTOROZOTT SZOBA

Piac-utca nyíló két-
ablakos szoba bútorral,
agy anélkül, esetleg tel-
jes ellátással is szeptem-
ber 1-ére kiadó. —
Bíró, Arany János-utca
1/a. I. emelet. 1851

Bútorozott szoba ki-
adó. Vilmos császár-
körút hat. 1600

Egyetemi hallgató-
nek jó családból ké-
nyelmes lakást nyuj-
tok közponban. Cím
kiadóban. 1842

VEGYES

Szénkéneg, 25 kgr., át-
adó beszerzési áron.
Hosszúpályi uradalom.
1514

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Dőcei egyenruha, lusz-
terköfény, szür, fekete
női kosztüm, női fel-
öltök, cipők kitűnő mi-
nőségben eladók. Ha-
dik-utca húsz. 1623

INGOSÁG ELADÁS

Hunor-Mogor kaplá-
rok, kiépített keretek
olcsón eladók. Veress,
Hadi-utca húsz. 1624

Eladó teás szervíz, asz-
lalspór, estélyi női ru-
ha, nagy kép. Mikló-
s-utca 37. 1605

Fürdőkályha gázra,
fürdőkád és gáztaka-
réktűzhely eladó Szé-
chenyi 9. 1607